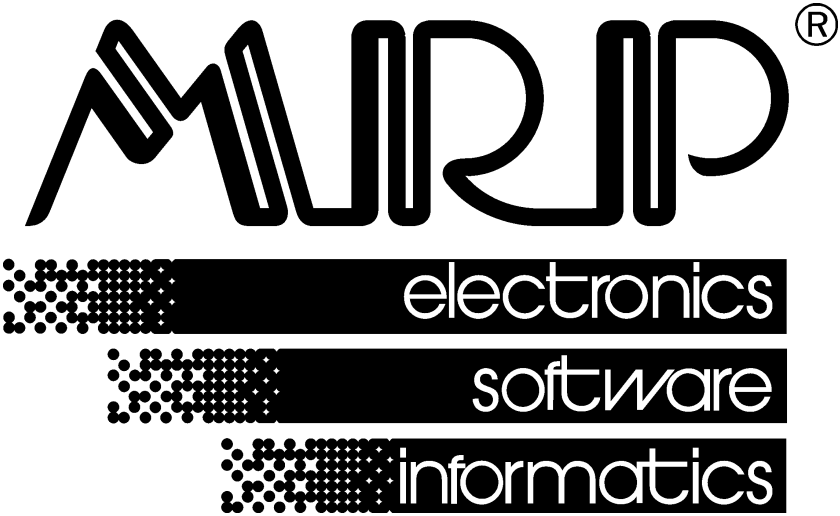
M R P - S o u b o r ú č e t n í c h a g e n d

MRP
Základ vizuálního systému

P. O. BOX 35
76315 Slušovice
telefon: +420 577 001 258
telefax: +420 577 059 250
internet: http://www.mrp.cz

průvodce uživatele programem

MRP Základ vizuálního systému

Název:	MRP Základ vizuálního systému
Vývoj:	MRP Informatics, s. r. o., Divize informačních systémů
Autoři:	Kolektiv
Odpovídá:	Slavomír Lysina
Vydání:	Osmé, doplněné (duben 2011)
Počet stran:	50
Vydává:	MRP Informatics, s. r. o.
Určeno:	Uživatelům softwarových produktů firmy MRP Informatics, s. r. o.

MRP logo a název **MRP®** jsou registrované ochranné známky, které má ve své správě firma MRP Informatics, s. r. o.

MS-DOS a MS Windows jsou registrované ochranné známky firmy Microsoft Corporation. Ostatní citované značky a jména produktů jsou ochranné známky nebo registrované ochranné známky jejich náležitých majitelů.

Software i publikace jsou chráněny autorským zákonem ČR. Žádná část tohoto manuálu nesmí být kopírována, rozmnožována nebo publikována v žádné formě bez výslovného písemného souhlasu firmy MRP Informatics, s. r. o.

Firma MRP Informatics, s. r. o. na sebe nebere žádnou odpovědnost za případné škody způsobené použitím MRP Základu vizuálního systému.

Informace obsažené v této publikaci mohou podléhat změnám bez předchozího upozornění.

Tato publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

Obsah

Úvod 6

Instalace a zprovoznění 7
Hardwarové požadavky 7
Softwarové požadavky 7
Požadavky na obsluhu 7
Instalace z MRP-CD 7
Instalace v síti 14
Instalace programových modulů 14
Odinstalace programu 14

Konfigurace databázové knihovny BDE 15

Základní pravidla obsluhy 17
Tabulka 17
Databázový navigátor 18
Editace dat 18
Číselník 18
Vstupní formulář 19
Hledání 20
Číselná řada 21
Rychlé vyhledávání 22
Filtrování 22
Upozornění pro síťový provoz 22

Výstupy 23
Tisk výstupní sestavy 23
Prohlížení výstupní sestavy 23
Nastavení 24
Výstup do souboru (export) 24
Odeslání sestavy e-mailem 24
Úpravy výstupních sestav 24
Generátor výstupních sestav 25

Editor výstupních sestav FastReport 26
Nastavení editoru 27
Objekty předlohy 28
Příklady 32

Editor výstupních sestav Sinea 38
Oddíly 38
Prvky sestavy 39
Příklady 41
Volitelné sestavy 43

Problémy s exportem sestav a jejich řešení 48

Hotline podpora 49

Úvod

Vážení uživatelé

S postupujícím trendem distribuce software prostřednictvím internetu získáváte výhodu okamžité aktualizace Vašeho programu bez nutnosti zdlouhavého objednávání a dodávek poštou. Z tohoto důvodu jsme přistoupili k rozdělení distribuovaného celku na co nejmenší samostatné části, abychom ušetřili Váš čas a peníze za přenos internetem. Dalšími důvody tohoto postupu a výhodami pro Vás jsou zejména:

- Základ systému poskytuje jednotné možnosti aktualizace včetně automatického zjišťování existence nových verzí a informací o nich, jejich automatického stažení a instalaci.
- Obsahuje databázovou knihovnu BDE, kterou ke svému chodu potřebují všechny aplikace MRP - Souboru účetních agend, vizuálního systému.
- Součástí instalace Základu systému je také MRP Aktualizační manažer. Tato služba je v programech Vizuálního účetního systému k dispozici pod volbou Pomoc/Možnosti aktualizace... Pokud je aktivní, pomocí internetu automaticky zjišťuje dostupnost nejnovějších aktualizací a nabízí jejich stažení a instalaci.

V této příručce naleznete také podrobný popis součástí a postupů, které jsou shodné pro většinu programových modulů MRP - Souboru účetních agend. Z toho důvodu jsme také tyto pasáže vypustili z individuálních uživatelských manuálů. Jedná se o základní popis obsluhy modulů, popis úprav tiskových výstupů, postup tvorby vlastních uživatelských tiskových sestav a adresář firem. Protože rukopis musel být odevzdán do tisku s předstihem, mohlo mezitím dojít ke změnám. Jejich popis naleznete v souboru Dodatky.txt, který si můžete přečíst už během instalace a rovněž v nápovědě. Odpovědi na případné dotazy naleznete též na internetové stránce **www.mrp.cz** v sekci **Podpora**.

V popisech budeme užívat obecně vžitou terminologii, zavedenou společností Microsoft.

Děkujeme vám, vážení uživatelé, za projevenou důvěru. Vaše zkušenosti, kterých nabudete při praktickém nasazení v konkrétních podmínkách, a které nám sdělíte, se stanou zdrojem cenných informací pro další vývoj.

Autoři

Instalace a zprovoznění

Tato kapitola vás seznámí s hardwarovými a softwarovými podmínkami nutnými ke zdárnému provozu programu. Popisuje podrobně postup instalace serverové i klientské části aplikace na různých systémech.

Upozornění: Před otevřením balíčku s instalačními médii si pečlivě prostudujte **Licenční ujednání**. Ujistěte se, že všem jeho bodům rozumíte a souhlasíte s nimi. Teprve pak přistupte k porušení pečetí.

Doporučení: Doporučujeme vytvoření záložních kopií instalačních souborů (zejména pokud jsou na disketách nebo stažené z internetu).

Hardwarové požadavky

K provozu MRP Vizuálního účetně-informačního systému vyhoví v současnosti na trhu běžná počítačová sestava PC s mikroprocesorem typu P4 nebo P3 a monitorem VGA s minimálně 256 barvami. Po instalaci zabere základ asi 10 MB diskového prostoru, jednotlivé moduly v plné konfigurace asi 30 MB. Pro krátkou dobu odezvy je obecně výhodnější co nejvýkonnější výpočetní systém.

Programy vizuálního systému MRP-Souboru účetních agend poskytují tiskové výstupy pouze v grafickém módu (s výjimkou některých výstupů modulu MRP Maloobchod na speciální jehličkovou „paragonovou“ tiskárnu). Z toho důvodu doporučujeme připojovat laserové nebo inkoustové tiskárny.

Softwarové požadavky

MRP-Vizuální účetně-informační systém, vyžaduje k provozu operační systém MS Windows 98 nebo vyšší (provoz pod operačním systémem Windows 95 již není podporován). Pro činnost jednotlivých programových modulů je dále nutná knihovna databázových služeb BDE (Borland Database Engine). Tato knihovna se automaticky nainstaluje současně s instalací Základu vizuálního systému.

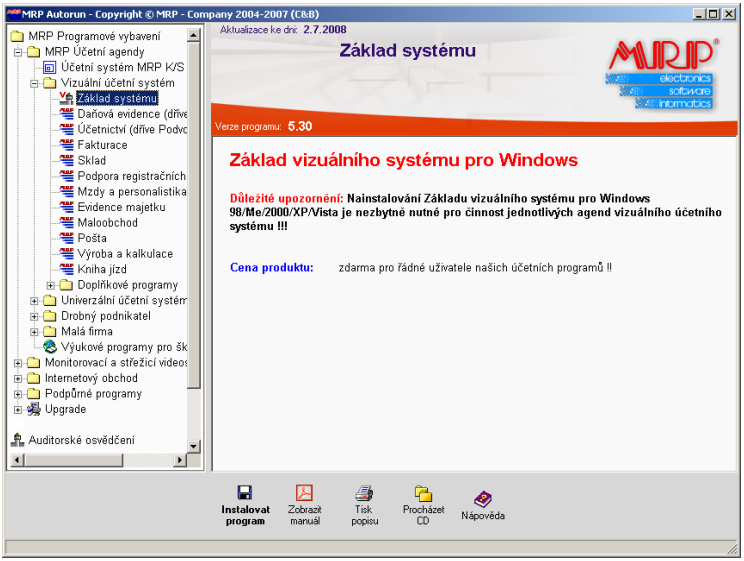
Požadavky na obsluhu

Skutečnost, že program běží pod operačním systémem MS Windows předkládá jako nutný požadavek základní znalosti obsluhy tohoto operačního systému. Tento operační systém je ovšem již natolik obecně známý, že nepovažujeme za nutné objasňovat všechny detaily obsluhy. Laskavého čtenáře odkážeme na některou z četných příruček nebo na absolvování kurzu obsluhy počítače.

Instalace z MRP-CD

Založte do mechaniky MRP-CD a vyčkejte spuštění průvodce po MRP-CD. Nemáte-li povolené automatické spuštění obsahu CD, pak spusťte program **Setup.exe** z MRP-CD. Průvodce Vás postupně navede až k zahájení instalace (viz též obr.).

Průběh instalace:

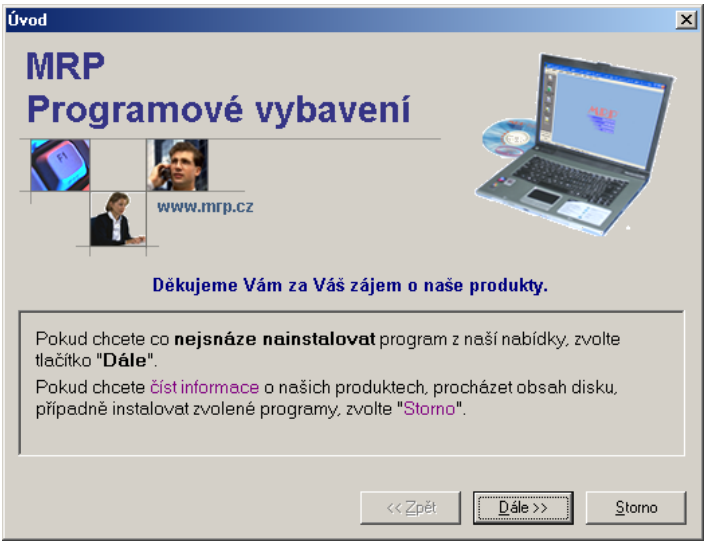
Můžete použít automatické instalace pomocí **Průvodce** (jak je popsáno dále) nebo Průvodce zavřete a produkt si nalistujete ve stromu produktů sami (viz obr. výše) a vobou **Instalovat program** zahájíte instalaci.

Průvodce automatickou instalací

Krok 1

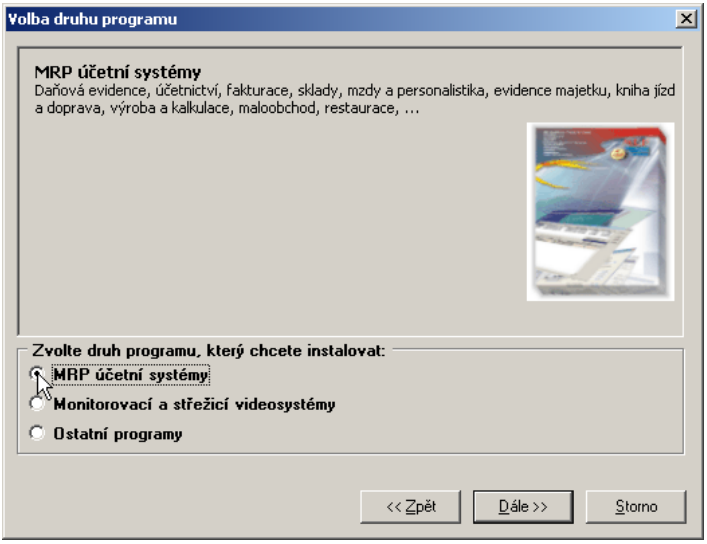

Průvodce automatickou instalací se otevře sám po vložení MRP-CD do mechaniky (viz výše). Klikněte na tlačítko **Dále >>**.

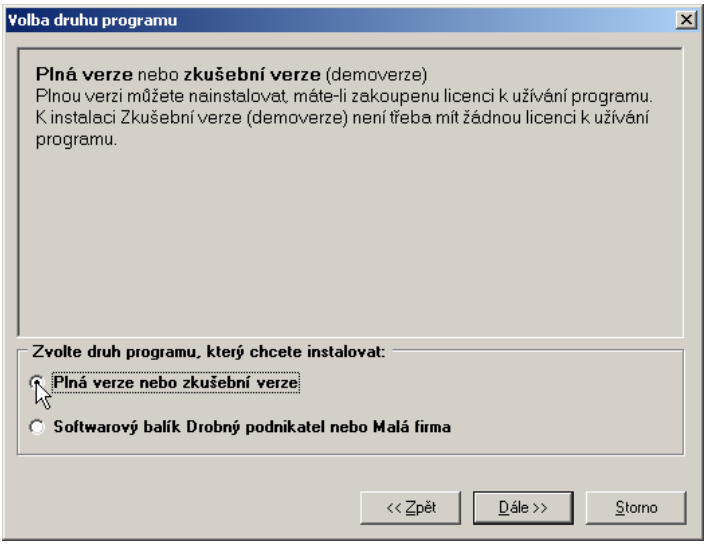
Krok 2 **Volba druhu programu**

Označte **MRP - účetní systémy** a klikněte na **Dále >>**.

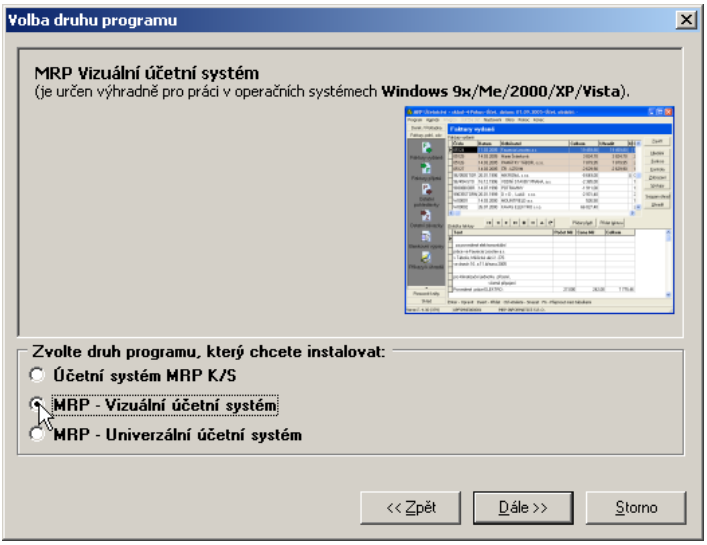
Krok 3 **Volba typu licence**

Označte **Plná verze nebo zkušební verze** a klikněte na **Dále >>**.

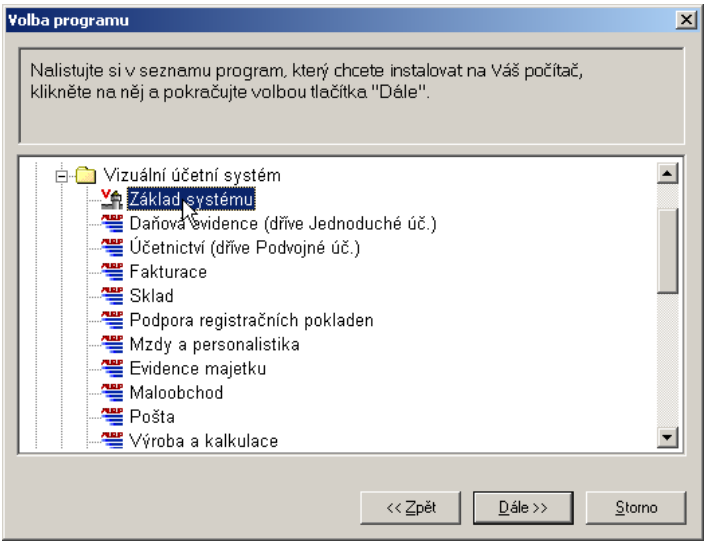
Krok 4 **Volba řady účetního systému**

Označte **MRP-Vizuální účetní systém** a klikněte na **Dále >>**.

Krok 5 **Volba konkrétního produktu**

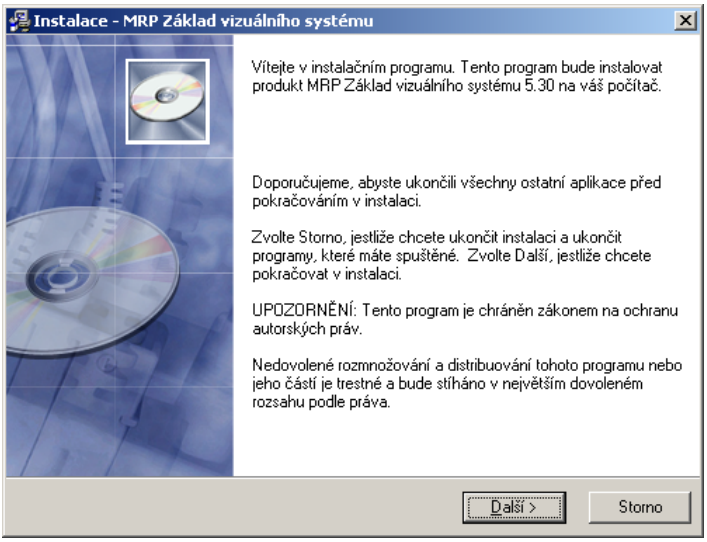
Označte **Základ systému** a klikněte na **Dále >>**.

Krok 6 **Průvodce instalací**

Zahájí vlastní instalaci produktu.

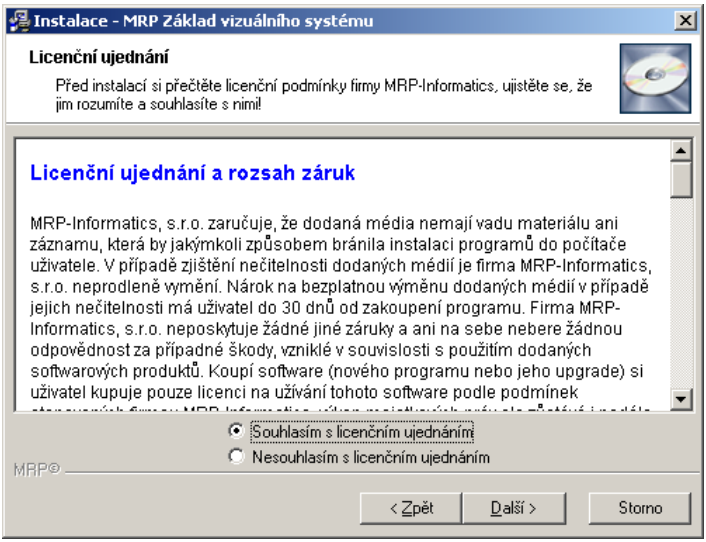
Klikněte na **Další >**.

Krok 7 **Licenční ujednání**

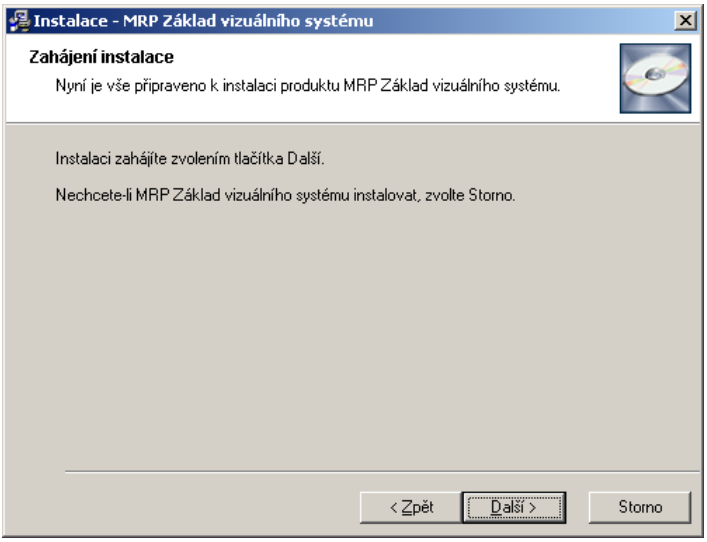
Licenční podmínky si ve vlastním zájmu prostudujte. Teprve po odsouhlasení můžete pokračovat v instalaci.

Klikněte na **Další >**.

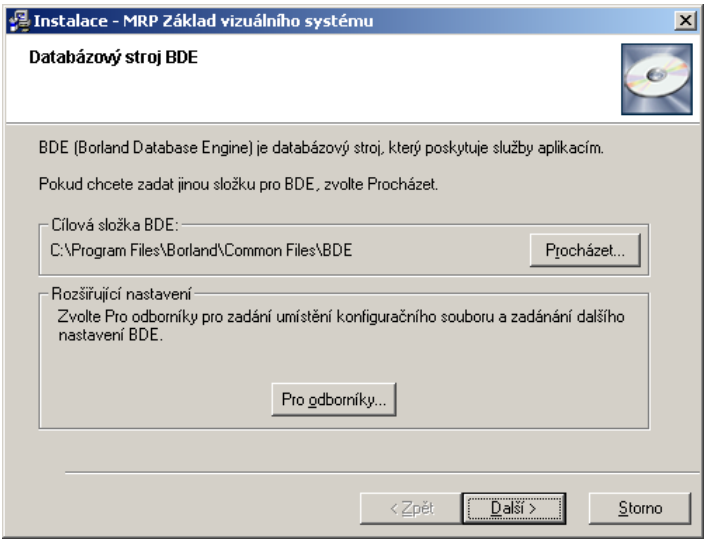
Krok 8 **Zahájení instalace**

Příprava je ukončena, zahajuje se instalace.
Klikněte na **Další >**.

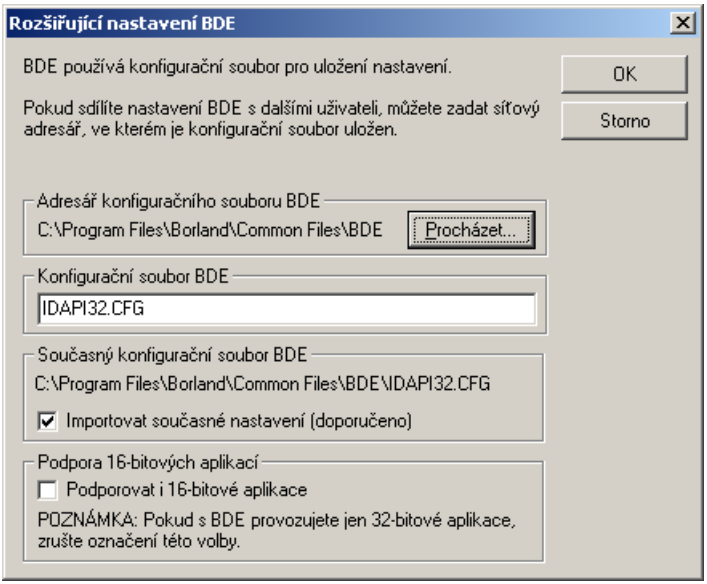
Krok 9 **Databázový stroj BDE**

Volba podmínek instalace databázové knihovny Borland Database Engine. Instalátor sám navrhl optimální podmínky. Případnou změnu ponechte odborníkům a klikněte na **Další >**.

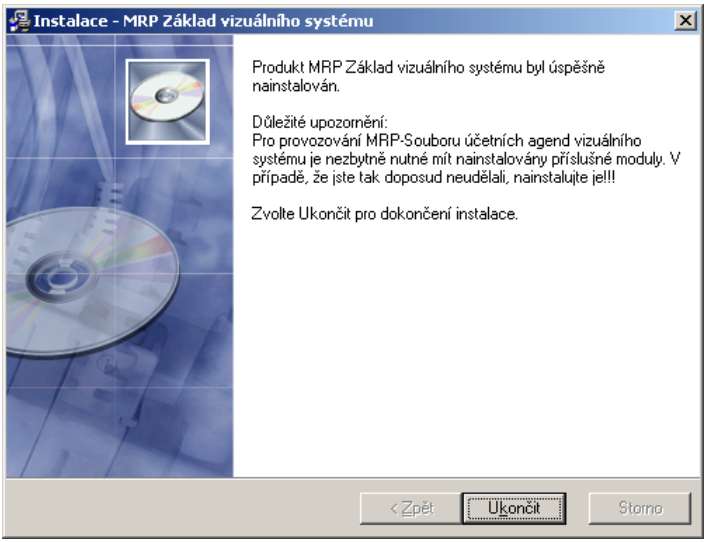
Krok 9 **Rozšiřující nastavení BDE (pro odborníky)**

V tomto dialogu (který se otevřel, po volbě **Pro odborníky**) můžete změnit cílovou složku pro umístění konfiguračního souboru BDE a další parametry dle popisu. Změny potvrdíte kliknutím na **OK**.

Krok 10 **Zakončení instalace**

Dialog už pouze informuje o tom, že instalace úspěšně proběhla a po volbě **Ukončit** je produkt připraven k použití.

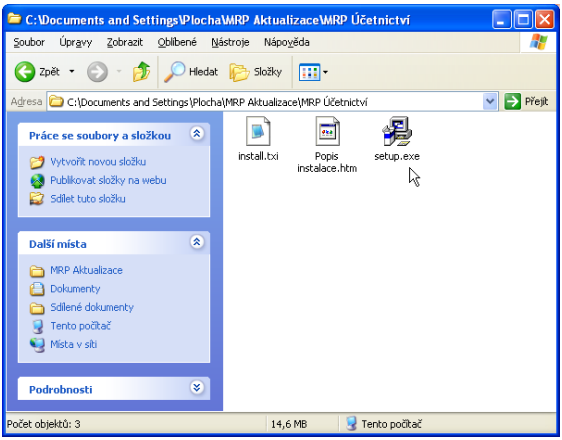

Instalace z jiných médií

Obvykle přichází v úvahu instalace z pevného disku (např. v případě stažení instalačních souborů z internetu), z FLASH disku, na kterém mohou být instalační soubory uloženy a dnes již skoro výjimečně i z disket, na kterých může být produkt na vyžádání distribuován.

Ve všech těchto případech se postupuje shodně, a to otevřením (spuštěním) programu **Setup** (příklad viz obr.).

Příklad složky s instalační sadou staženou z internetu

Instalace v síti

V síťových verzí MRP Vizuálního systému je třeba, aby byl Základ vizuálního systému nainstalován na všech stanicích. Zvláštní pozornost pak věnujeme konfiguraci BDE, o které se pojednává v další kapitole.

Instalace programových modulů

Postup instalace je analogický výše popsanému postupu. Podrobněji o instalaci pojednávají příručky k jednotlivým modulům MRP Vizuálního účetně-informačního systému.

Odinstalace programu

Vyskytne-li se požadavek program odinstalovat, nestačí pouhé smazání jeho součástí z pevného disku. Použijte služby **Přidat nebo odebrat programy**. Postup je následující:

1. Klikněte na tlačítko **Start** a zvolte **Nastavení - Ovládací panely...**
2. Dvakrát klikněte na ikonu služby **Přidat nebo odebrat programy**.
3. V seznamu nalistujte jméno požadované aplikace.
4. Klikněte na tlačítko **Přidat či odebrat...**
5. Dále se řiďte pokyny odinstalačního programu.
6. Po skončení odinstalace vymažte původní složku aplikace.

Poznámka: Odinstalace programu odinstaluje pouze to, co bylo nainstalováno. Nesmaže databáze ani jiné soubory vytvořené během práce programu.

Konfigurace databázové knihovny BDE

Knihovna BDE (Borland Database Engine) se za normálních okolností konfiguruje automaticky během instalace. Následující postup se týká případů, kdy knihovnu BDE používají a konfigurují i jiné (než MRP) aplikace a případů konfigurace pro síťový provoz MRP aplikací.

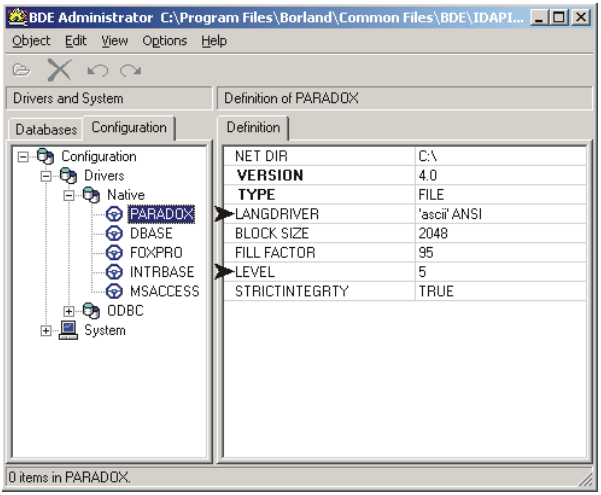
BDE Administrator

Konfigurační program se jmenuje **BDE Administrator** a naleznete jej v Ovládacích panelech Windows. Postup spuštění (pro Windows XP):

Start / Nastavení / Ovládací panely / BDE Administrator

Konfigurace se týká nativních ovladačů pro PARADOX a DBASE a inicializačních proměnných. Nejlépe ji vystihují následující obrázky, kde klíčové údaje pro aplikace MRP Vizuálního systému jsou vyznačeny.

Ovladač PARADOX

Údaj **NET DIR** je cesta pro uložení konfiguračních dat. Je třeba zajistit, aby cesta uvedená v NET DIR byla platná a u síťových verzí shodná pro všechny stanice sítě, na kterých bude MRP Vizuální systém provozován (tedy případně i pro serverovou stanici) a byla totožná s připojenou síťovou jednotkou pro přístup ke složce s instalací MRP Vizuálního systému.

Příklad: MRP Vizuální systém je nainstalován na serverovém disku **C:** ve složce **MRPWIN** (tak jak je výchozí stav). Tato složka bude mít nastaven úplný přístup z ostatních stanic sítě. Na každé stanici pak bude připojena jako disková jednotka např. **U:** a v konfiguraci BDE driveru PARADOX bude zadáno na řádku NET DIR.

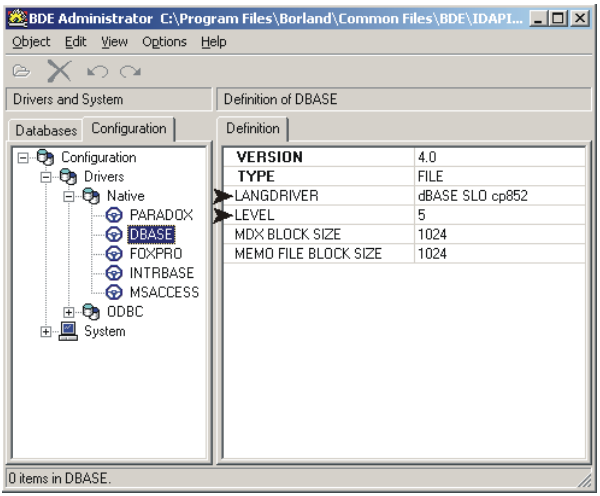
```
U:\
```

Tím se zajistí, že k téže konfiguraci budou mít přístup všechny zúčastněné stanice. Stejné pravidlo platí i pro případnou serverovou stanici, kde se přístup k jednotce U: zajistí např. substitucí:

```
subst u: c:\MrpWin
```

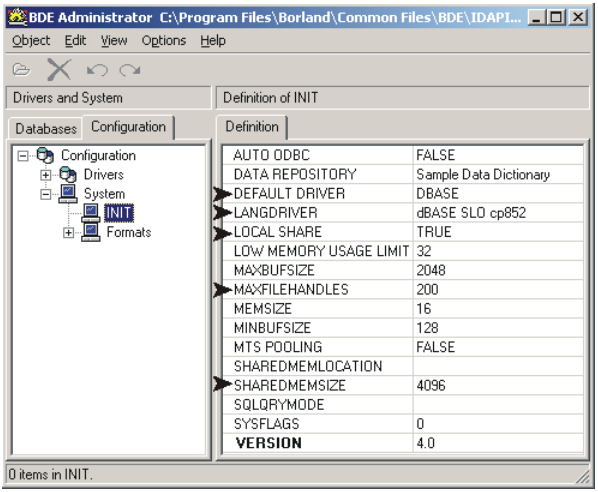
Upozornění: Po změně v konfiguraci BDE je třeba restartovat aplikace, které BDE používají a při změně v NET DIR je třeba smazat soubor PDOXUSRS.NET nacházející se právě v cestě NET DIR.

Ovladač DBASE

Pro ovladač **DBASE** je důležitý správně nastavený LANGDRIVER kvůli české (a slovenské) diakritice a **LEVEL**.

Inicializační proměnné

V nastavení **System INIT** věnujte pozornost velikosti bufferů a povolenému počtu otevíraných souborů. A to zejména po instalaci aktualizovaných verzí. Velmi staré verze modulů MRP Vizuálního systému nebo případně aplikace jiných výrobců mohou mít tato údaje nastaveny na příliš nízké hodnoty, současným verzím nevyhovující.

Základní pravidla obsluhy

V této kapitole uvádíme souhrnný přehled obslužných komponent modulů MRP Vizuálního systému, jejich využití a popis ovládání. Dále uvádíme popis obsluhy služeb společných pro všechny moduly (jako jsou Hledání, Generátor výstupních sestav, Údržba dat, ...).

Výhodou pro sběhlého uživatele je znalost obsluhy MS Windows aplikací. MRP Vizuální účetní systém využívá jejich způsob obsluhy pomocí nabídek a tlačítek. Navíc jsou použity nejmodernější prvky uživatelského rozhraní, jaké poskytují Windows. V maximální možné míře byly zachovány vžité kombinace funkčních a zkratkových kláves. Programy lze ovládat myší i klávesnicí.

Tabulka

Poznámka: Data jsou v databázi uložena do tzv. tabulek (table). Jejich reprezentace pomocí mřížek nejlépe vystihuje fyzickou podobu, nebudeme tedy (pro potřeby tohoto textu) mezi těmito pojmy činit rozdíl.

Tabulky jsou tvořeny řádky a sloupci. Sloupce odpovídají datovým položkám, řádky pak datovým větám (záznamům). Místo, kde se protíná řádek a sloupec tabulky se nazývá buňka. Jedna buňka obsahuje jeden datový údaj (položku). Velikost údaje v buňce je dána dimenzí v datové tabulce, nikoli rozměrem buňky. Zvětšením šířky buňky (sloupce) se tedy nedá zvětšit délka údaje (kupř. textu) do ní ukládaného.

V záhlaví tabulky jsou jména sloupců. Tažením myší za rozhraní sloupců v záhlaví tabulky lze měnit šířky sloupců. Obdobně lze měnit pořadí sloupců uchopením za záhlaví a přemístěním vlevo nebo vpravo. Nové uspořádání si program „zapamatuje“ zvlášť pro každého uživatele.

Je li v okně více tabulek (např. faktury a položky faktur), je možné tažením za rozhraní tabulek měnit poměr jejich velikostí.

Při levém okraji tabulky je zvláštní sloupec s indikací režimu práce s tabulkou. Rozlišuje čtyři základní stavy:

 - Běžný řádek.

 - Vybraný (aktivní) řádek - je tmavě podbarven.

 - Editovaný řádek.

 - Nový řádek (právě přidaný nebo vložený).

Dalším rozlišením může být barevné zvýraznění celých řádků nebo jejich částí. Význam barev pro jednotlivé moduly naleznete v příručkách k nim nebo v nápovědě.

K listování mezi řádky a sloupci se užívají kurzorové klávesy, mezi sloupci i klávesa **Tab**. Dále k obsluze slouží rolovací pásy u pravého, případně i dolního okraje a databázový navigátor (viz dále).

Databázový navigátor

Databázový navigátor je sada tlačítek, které slouží k pohodlnému ovládání datových tabulek myší. Je-li v okně více tabulek, spolupracuje databázový navigátor s právě vybranou tabulkou.

Přehled tlačítek databázového navigátoru:

- Skok na začátek dat (**Home**).
- Skok na předchozí řádek tabulky (šipka ↑, ←).
- Skok na následující řádek tabulky (šipka ↓, →).
- Skok na konec dat (**End**).
- Přidání řádku do tabulky (**Insert**).
- Smazání řádku z tabulky (**Ctrl+Delete**).
- Editace (úpravy) řádku (**Enter, Ctrl+Enter**).
- Uložení změn (**Alt+O**).
- Nové načtení obsahu tabulky v síťovém provozu.

Upozornění: **Tato operace je velmi důležitá aby se nestalo, že použijete data, která byla mezitím jinou stanicí změněna!**

Editace dat

Přidávání Editace neboli pořizování dat se děje pomocí tzv. vstupního formuláře. Přidávání dat zahájíte stlačením klávesy **Insert** nebo kliknutím na tlačítko [+] databázového navigátoru. Otevře se vstupní formulář, do něhož zapíšete požadovaná data.

Úpravy Pro úpravy dat již zapsaných postupujte následovně:

1. Nalistujte požadovaný řádek v tabulce (např. fakturu, skladovou kartu, zápis v deníku, …).
2. Stlačte kombinaci kláves **Ctrl+Enter** (tj. stlačte a podržte **Ctrl** a stlačte **Enter**) nebo dvojklikněte myší na požadovaný řádek nebo klikněte na příslušné tlačítko databázového navigátoru (viz výše).

Mazání Pro odstranění dat (rozumí se celých jednotlivých zápisů, faktur, apod.) použijte následující postup:

1. Nalistujte požadovaný řádek v tabulce.
2. Stlačte kombinaci kláves **Ctrl+Delete** nebo klikněte na příslušné tlačítko databázového navigátoru (viz výše).

Upozornění: V některých případech (peněžní deník, účetní deník) se uvedeným postupem dají mazat pouze naposledy zadané zápisy. Pro smazání jiných (vnitřních) zápisů jsou speciální funkce (viz příslušný manuál).

Číselník

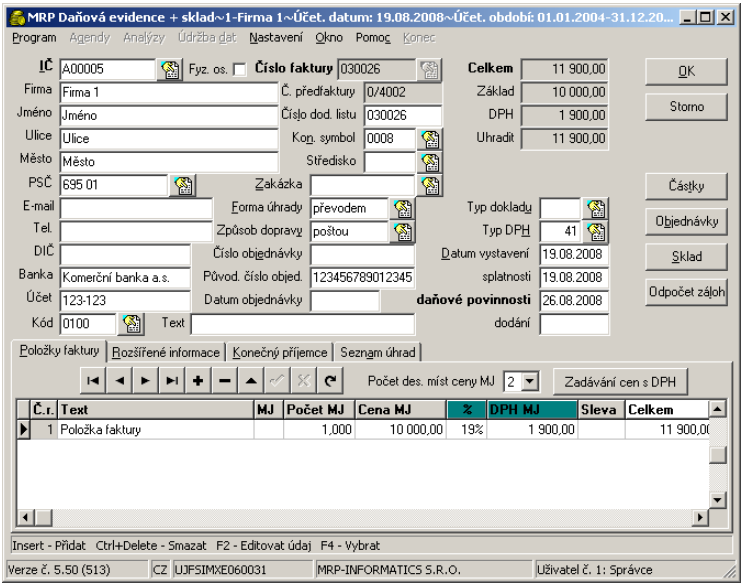
Číselník je tabulka s předem nadefinovanými údaji, které je možné dosazovat do editačních polí během zadávání dat. (Původně seznam s položkami rozlišovanými číselným kódem - od toho název číselník.)

Některé z číselníků jsou již naplněny (např. číselník pohybů v peněžním deníku, celní sazebník, ...) jiné je třeba teprve naplnit (číselník středisek). Číselníky je výhodné naplnit na začátku práce s programem v Nastavení. Kdykoli je ale možné doplnit seznam o údaj právě potřebný během vyplňování některého vstupního formuláře.

Během editace vstupního formuláře je pro vyplnění některých polí možné využít předdefinovaných číselníků a některých datových tabulek. Tam kde to program umožňuje je k editačnímu poli připojena ikona symbolizující výběr z číselníku. Kliknutím na ni nebo stlačením klávesy **F4** otevřete číselník, vyberte v něm potřebnou hodnostu a volbou **Převzít** (nebo klávesou **Enter**) potvrdíte výběr.

Vstupní formulář

Vstupním formulářem nazýváme okno sloužící k zadávání dat. Ve vstupních formulářích se setkáte s několika pro MS-Windows typickými prvky jako jsou tlačítka, editační pole, seznamy, rozbalovací seznamy, zaškrtávací okénka, apod. Jejich obsluha je vesměs zřejmá, v dalším textu ji upřesníme.

Akcelerátory **Akcelerátory** jsou speciální kombinace kláves, které usnadňují ovládání programů z klávesnice. Jejich existenci signalizují podtržené znaky v textech označujících komponenty, položky nabídek apod. Používají se ve spojení s klávesou **Alt** (levou). Např. tlačítko **OK** „stlačíte“ kombinací kláves **Levé Alt + O**.

Akcelerátory jsou použity ve vstupních formulářích i k označení některých editačních polí. Slouží k urychlení průchodu formuláři.

Uplatněním akcelerátoru přeskočíte kurzorem přímo do označeného editačního pole.

Klávesové zkratky

Klávesové zkratky jsou speciální kombinace kláves, nazývané také „horké klávesy“, „horké klíče“. Popsány jsou při spodním okraji (ve stavovém řádku) vstupních formulářů. Jejich platnost je omezena pouze na daný vstupní formulář. Některé jsou shodné pro celý program (např. již zmiňované **Ctrl+Enter**, **Ctrl+Delete**).

Editační pole

Editační pole (zkráceně **pole**) je základním elementem pro vstup dat. Má podobu okénka, do kterého se zapisuje textový nebo číselný údaj. Bývá obsaženo ve většině ze vstupních formulářů pro pořizování dat. Při zápisech a opravách v editačních polích lze používat blokové operace ve Windows obvyklé (vystřižení bloku, zkopírovaní, vložení, ...). Pro snadnou orientaci jsou editační pole označena návěstním textem, kterým se na ně odkazujeme. Např.: Do editačního pole **Firma** zapište jméno firmy.

K přemísťování mezi editačními poli slouží klávesa **Tab** (resp. kombinace kláves **Shift+Tab** pro opačný směr).

Zaškrtávací volba

Zaškrtávací volba je malé čtvercové okénko představující zapnutí nebo vypnutí určité volby. Zaškrtnutí resp. zrušení zaškrtnutí se provede stlačením mezerníku nebo zkratkové klávesy, nebo kliknutím myší.

Seznam

Seznam je okno s výčtem hodnot, které je možné vybírat (např. seznam výstupních sestav). Výběr se provádí dvojklikem nebo klávesou **Enter**. Speciální typ seznamu nazýváme číselník. O práci s číselníky je podrobněji pojednáno výše.

Rozbalovací seznam

Rozbalovací seznam je editační pole s možností dosazení předdefinovaných hodnot z přidruženého seznamu. Možnost rozbalení je signalizována ikonou s trojúhelníčkem.

Postup práce s rozbalovacím seznamem:

1. Klikněte na rozbalovací seznam nebo stlačte klávesu **F4**.
2. Nalistujte pomocí kurzorových kláves nebo tahem myši v rozbaleném seznamu požadovaný údaj.
3. Stlačte klávesu **Enter** (nebo levé tlačítko myši) pro dosazení zvoleného údaje.

Kartotéka

Prvek grafického rozhraní Windows, který svým vzhledem připomíná kartotéku, jsme pro potřeby tohoto manuálu také tak nazvali. Obsahuje karty nebo stránky jejichž existenci připomíná záložka (ouško) se jménem. Listování kartami je z klávesnice možné pomocí kombinace kláves **Ctrl+Tab** resp. **Ctrl+Shift+Tab**. Myší lze odkrýt požadovanou kartu kliknutím na její záložku.

Hledání

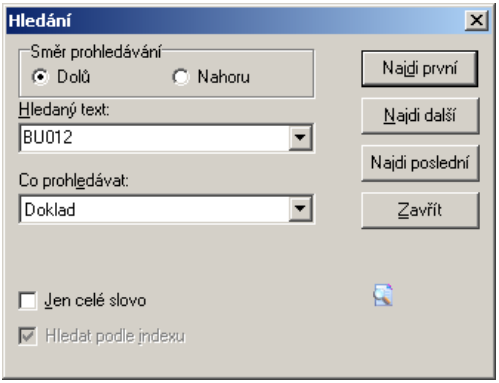
Alt+H

Funkce **Hledání** usnadní orientaci ve velkých tabulkách. Prohledávat je možné dostupné sloupce tabulky nebo tabulek podřízených.

Funkce Hledání je k dispozici v každém z modulů pod volbou **Hledání** nebo akcelerátorem **Alt+H**.

Postup:

1. Do editačního pole rozbalovacího seznamu **Hledaný text** (viz obr.

   výše) zapište hledaný text nebo vyberte některý z již použitých.
2. Z rozbalovacího seznamu **Co prohledávat** zvolte sloupec tabulky, který má být prohledán. Kliknutím na ikonu špendlík si program údaj Co prohledávat „zapamatuje“ (v Nastavení lze tuto možnost zapnout nebo vypnout - viz dále).
3. Označte další podmínky hledání.
4. Zvolte **Najdi** pro zahájení hledání od začátku dat.
   Zvolte **Další** (**Předchozí**) pro hledání od momentální pozice (**F3**).

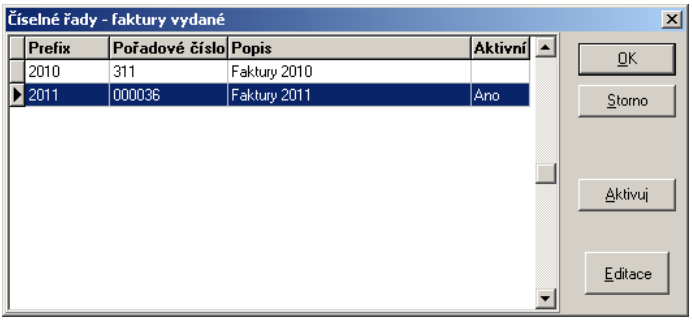
F3

Číselná řada

Číselné řady slouží k číslování dokladů, faktur, objednávek, skladových pohybů apod. Podle čísel řady jsou doklady řazeny a číselné řady poskytují nejrychlejší způsob orientace v množství dat.

Doporučujeme číselné řady nadefinovat v Nastavení na začátku práce s programem. Pokud přidáváte zápis do agendy a není nadefinována žádná číselná řada, program ji sám navrhne.

Číslo v číselné řadě se skládá z pevné (textové) části délky max. 9 znaků (**Prefix**) a numerické části (**Číslo**). Počet cifer se vyjádří zadáním požadovaného počtu nul (např. 000 postačí pro 999 dokladů). Celková

délka je pak součtem délky prefixu a čísla. Text představuje popis, kterým můžete číselnou řadu označit k lepšímu rozlišení při výběru. Pokud číselná řada má začínat od jiného čísla, zadejte je (resp. číslo o jedničku menší) namísto nul.

Program přiděluje dokladům čísla z naposledy použité číselné řady. Dokud doklad neuložíte, můžete číselnou řadu změnit stlačením **F4** na číslu dokladu, označením jiné řady a potvrzením. Stlačením kombinace **Ctrl+Enter** při výběru číselné řady program nabídne seznam volných čísel po smazaných dokladech.

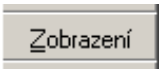
Doporučení: Čísla dokladů se obvykle používají jako variabilní symbol pro bezhotovostní platby. Doporučujeme je proto navrhovat tak, aby odpovídala pravidlům pro variabilní symboly (max. délka 10 znaků a pouze číslice).

Rychlé vyhledávání

Rychlé vyhledávání je služba, kterou jsou opatřeny rozsáhlé tabulky používané jako číselníky (adresy, skladové karty, účtová osnova ...). Zadáním textu do některého z editačních polí umístěných nad sloupci tabulky dojde k rychlému nalezení prvního výskytu v odpovídajícím sloupci tabulky. Lze zadat i jen část textu, ale pouze od začátku.

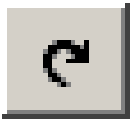
Volbou rychlého vyhledávání dojde ke změně seřazení tabulky podle zvoleného sloupce. Toto řazení je pak platné i pro výstupní sestavy.

Filtrování

Volbou **Zobrazení** nastavíte filtrování dat. Tabulka pak bude obsahovat pouze data odpovídající zvoleným podmínkám. Nastavený filtr si program uloží a znovu ho můžete aktivovat zaškrtnutím volby **Použít filtr** v záhlaví agendy.

Upozornění pro síťový provoz

Při síťovém provozu pracuje se stejnými daty více uživatelů, dochází tedy k jejich neustálým změnám. Aby se tyto změny projevily i na Vaší stanici, je třeba používat tlačítko **Obnovit data**. Automaticky se data obnoví pouze při otvírání agendy.

Zároveň je třeba mít na paměti, že databázový navigátor (a tedy i tlačítko **Obnovit data**) spolupracuje vždy s právě vybranou tabulkou. U agend, které mají v okně zobrazeny dvě tabulky (např. faktury a jejich položky) obsluhuje databázový navigátor vždy jen právě vybranou tabulku.

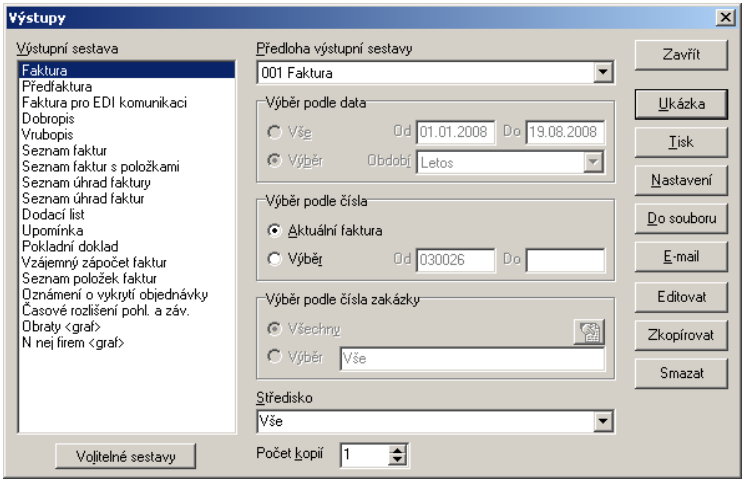
Varování! Zmíněné vlastnosti jsou pro síťové provozy typické a opomenutí tohoto faktu může vést k nepředvídatelným následkům. Kupř. se může stát, že vytisknete doklad, který mezitím jiný uživatel stihl upravit, ale Vaše stanice jej má načtený jen zčásti.

Výstupy

Každý z modulů programu má své výstupní sestavy, organizace výstupů je ale obdobná. Kliknutím na tlačítko **Výstupy** otevřete dialogové okno **Výstupy** kde zadáte prvotní údaje (např. viz obr.).

Výstupy

Výstupní sestava Zvolte výstupní sestavu ze seznamu výstupních sestav připravených pro daný modul.

Předloha výstupní sestavy Z rozbalovacího seznamu vyberte odpovídající předlohu výstupní sestavy. Ke každé výstupní sestavě je předdefinována jedna nebo více předloh, podle které program sestavu vytváří. Další si můžete vytvořit sami tak, že zkopírujete dodanou předlohu a kopii si upravíte podle svých představ (viz kapitola *Editor předloh výstupních sestav*).

Výběr… V oddílech pro výběr můžete nastavit výběrová kritéria pro výstupní sestavu. Např. výběr podle data, čísla, dokladu, zakázky, střediska.

Nakonec nastavte požadovaný počet kopií sestavy.

Tisk výstupní sestavy

Tisk

Máte-li zvolenu výstupní sestavu, předlohu výstupní sestavy a zadány údaje o rozsahu, případně počet kopií, Zvolte **Tisk** pro zahájení tisku.

Prohlížení výstupní sestavy

Ukázka

Výstupní sestavu si lze ještě před tiskem na obrazovce monitoru prohlédnout. Pro aktivaci této služby klikněte na tlačítko **Ukázka**. Z ukázky lze sestavu přímo vytisknout. Pokud má sestava více stran, můžete před tiskem volit stranu, rozsah stran od-do i počet kopií.

Z ukázky lze pořídit některé třeba jinak nedosažitelné způsoby tisku:

- Volba tiskárny jiné než výchozí.
- Volba stránek, které mají být vytištěny.
- Volba počtu kopií.

Upozornění: Generátor sestav připravuje sestavu s ohledem na výchozí tiskárnu (technologie WYSIWYG). Změna tiskárny po přípravě tisku pak může ovlivnit výsledek. Stejně tak i změna počtu kopií, pokud tiskárna neumí vytisknout více kopií.

Uložení (export) ukázky sestavy

Kliknete-li při prohlížení výstupní sestavy pravým tlačítkem myši na zobrazenou sestavu, objeví se plovoucí nabídka a volba **Uložit do souboru** Vám umožní sestavu uložit do souboru. Volit můžete z několika formátů (dle použitého generátoru sestavy):

Zkratka	Význam
Text	prostý textový soubor (veškerá grafika se ztratí)
CSV	textový soubor s oddělovači (Comma Separated Values)
RTF	textový soubor s řídícími kódy (Rich Text File)
PDF	Přenosný formát dokumentů (Portable Document Format)
WMF/EMF	metasoubor (Windows Metafile - vektorová grafika)
JPG/JPEG	Komprimovaná grafika (Joint Photographic Expert Group)
XLS	Tabulka Excel (OLE propojení s nainstalovaným Excelem)
HTML	hypertext (pro internetový prohlížeč)

Nastavení

Nastavení

Volba **Nastavení** otevře standardní Windows dialog **Nastavení tisku**, kde můžete upřesnit parametry tisku podle možností ovladače tiskárny.

Do souboru

Výstup do souboru (export)

Kromě výše uvedeného uložení ukázky sestavy umožňuje volba **Do souboru** realizovat export výsledků tiskové sestavy do zvoleného souboru pro další zpracování jinou aplikací. K dispozici jsou (dle použitého generátoru sestav) formáty TXT, CSV, HTML, XLS, DBF, RTF, PDF, JPG. (XLS pouze pro Excel verze 5.0/95.)

<HTML> předlohy U faktur a objednávek jsou k dispozici speciální předlohy pro výstup některých dokladů do souboru ve tvaru HTML, za účelem odesílání programem MRP E-mail manažer. Jsou označeny textem <HTML>.

Poznámka: Toto řešení je považováno za zastaralé. Nově je k dispozici výstup do PDF a odeslání e-mailem jako jedna volba tlačítkem **E-mail** (viz dále).

Odeslání sestavy e-mailem

E-mail

Volba **E-mail** slouží k odesílání např. faktur elektronickou poštou. Slučuje dvě funkce, a to výstup do souboru formátu PDF, jeho případné opatření elektronickým podpisem a připojení jako přílohu e-mailu. K odeslání se pak použije nainstalovaný poštovní klient.

Úpravy výstupních sestav

Výstupní sestavy vycházejí z tzv. předloh, což jsou pouze předpisy obsahu a rozmístění jednotlivých údajů. Úprava předloh tiskových sestav

je dostupná pouze pro uživatelské kopie předloh, aby bylo lze se vrátit k původnímu stavu a aby nehrozilo přepsání změn aktualizací.

Editace předlohy výstupní sestavy

Pro správné pochopení principu předloh výstupních sestav je třeba si uvědomit, že předlohy výstupních sestav jsou jen předpisy, podle kterých program sestavy vytváří. Jsou to tiskové formuláře, do nichž se dosazují data. Jakákoli změna v předloze se uloží a poté promítne do všech výstupů podle dané předlohy následně tištěných. **Požadované úpravy předlohy se tedy provedou jen jednou. Neprovádějí se před každým tiskem znovu!**

Předlohy výstupních sestav dodávané s programem jsou navrženy tak, aby pokryly požadavky většiny uživatelů. Uspokojování požadavků dalších, jako např. jiné písmo, jiné uspořádání sestavy, jiná data v sestavě, orámování apod. je ponecháno Vaší tvůrčí iniciativě. Upravovat lze předlohy všech výstupních sestav dodávaných s programem. Pro zachování možnosti návratu, lze upravovat pouze *kopie předloh*, a to editorem předloh tiskových sestav (je součástí programu).

1. Nalistujte předlohu výstupní sestavy, kterou si přejete upravit.

2. Vytvořte kopii předlohy volbou **Zkopírovat**. Kopie předlohy má narozdíl od originálu označení začínající písmenem (A, B, ...).
3. Nalistujte vytvořenou kopii předlohy v rozbalovacím seznamu **Předlohy výstupních sestav**.

4. Zvolte tlačítko **Editovat**.

Práci s editorem předloh výstupních sestav popisují a na příkladech demonstrují následující kapitoly.

Smazání předlohy výstupní sestavy

Volbou **Smazat** lze odstranit pouze uživatelem vytvořenou kopii předlohy výstupní sestavy.

Generátor výstupních sestav

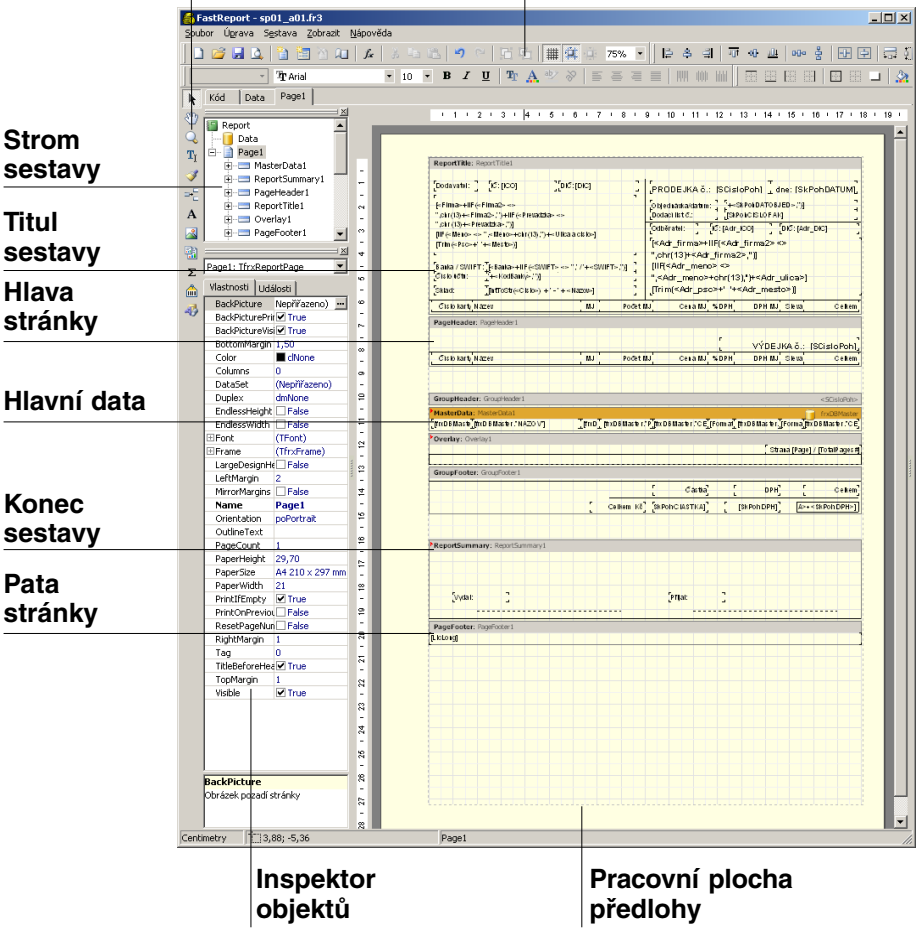
Dosud užívaný generátor výstupních sestav *Sinea* nahradil výkonnější generátor *FastReport*. Oba generátory, *Sinea* i *FastReport*, existují v modulech MRP Vizuálního systému souběžně. Názvy předloh výstupních sestav se liší číslem. Předlohy pro *FastReport* mají trojmístné číslo, pro *Sineu* dvoumístné.

Příklady: 001 Faktura (*FastReport*)
A01 Faktura (uživatelsky upravená předloha *FastReport*)
01 Faktura (*Sinea*)
A1 Faktura (uživatelsky upravená předloha *Sinea*)

Poznámka: Nové předlohy budou vznikat už pouze pro generátor *FastReport*, ale původní instalované předlohy pro generátor *Sinea* NEBUDOU rušeny. Jejich funkčnost a možnost editace ZŮSTANOU ZACHOVÁNY. Doporučujeme ovšem používat nové předlohy a generátor FastReport.

Editor výstupních sestav FastReport

Pracovní okno editoru výstupních sestav FastReport (viz obr.) na první pohled vypadá složitě. Tato skutečnost však uživatele nemusí odradit. Obsluha se od dříve užívaného editoru Sinea (strana 38) příliš neliší. Co všechno bude pracovní okno obsahovat si můžete nastavit v nabídce **Zobrazení**. Jednotlivá okna a lišty lze myší „odnést“ mimo okno editoru a získat tak větší pracovní plochu. Význam obslužných tlačítek a prvků se zobrazí v bublině při najetí myší. Editor je tzv. objektový, tedy místo o prvcích hovoříme o objektech. Kliknete li na objekt, jeho vlastnosti se objeví v Inspektoru objektů. Tam je můžete i měnit. Význam té které vlastnosti je popsán při spodním okraji Inspektoru objektů.

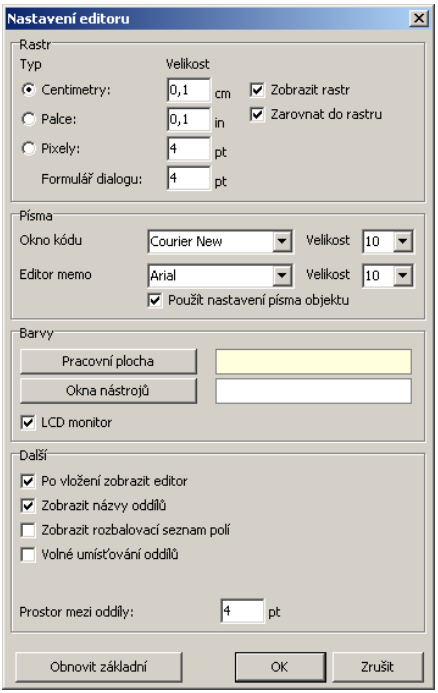

Nastavení editoru

Nastavení editoru otevřete volbou **Nastavení...** z nabídky **Zobrazit**.

Rastr
Písma
Barvy

V boxu **Rastr** nadefinujete jednotky, ve kterých si přejete pracovat, automatické zarovnávání do rastru apod. V boxu **Písma** můžete změnit písmo pro okno editoru kódu (např. funkcí pro ošetření událostí) a editoru výrazů pro *memo* objekty. Dále můžete nastavit barvu pozadí pracovní plochy a oken nástrojů. Zaškrtnutím volby LCD monitor zajistíte zvýšení kontrastu rastru.

Další

V boxu **Další** nastavíte parametry chování editoru, které Vám usnadní práci. Zaškrtnutá volba **Po vložení zobrazit editor** zajistí otevření okna editoru výrazů ihned po vložení *memo* objektu, volba **Zobrazovat rozbalovací seznam polí** usnadní záměnu již dosazených datových polí. Vypnutím volby **Zobrazit názvy oddílů** zvětšíte prostor na pracovní ploše a konečně zapnete-li **Volné umísťování oddílů**, přestane platit **Minimální prostor mezi oddíly** a budete moci posunout oddíl kamkoli. Doporučujeme tuto volbu nezapínat. Během editace sice je mezi oddíly pracovní prostor, ale v tisku na sebe navazují (oproti editoru Sinea, kde oddíly navazují i při editaci).

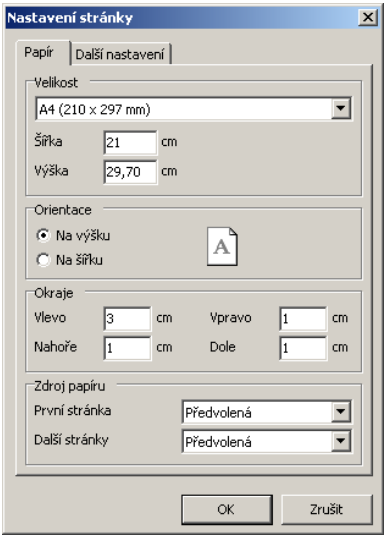
Poznámka: Memo se ve FastReportu nazývají textové prvky (resp. objekty), o nichž bude pojednáno dále.

Objekty předlohy

Jak bylo uvedeno na začátku kapitoly, objektem je každý prvek předlohy. Tato skutečnost je významná pro programátorský přístup. Zde se budeme pro jednoduchost zabývat pouze uživatelskými aspekty objektově orientovaného přístupu.

Stránka

Základním objektem předlohy je stránka. Stránka může být jedna pro celou předlohu (což je obvyklé pro většinu sestav) nebo může být více stránek pro komplikovanější sestavy formulářového typu (např. Přiznání k DPH apod.). Objekt stránky se stane aktivní po kliknutí na plochu stránky. Vlastnosti definujeme v Inspektoru objektů nebo z nabídky **Soubor - Nastavení stránky**.

Oddíly

Každá sestava má tyto základní oddíly, které mohou či nemusejí být využity. Pro snazší orientaci uvádíme i původní názvy oddílů.

Titul sestavy

Titul sestavy (Report Title) - oddíl se tiskne pouze jednou na začátku sestavy. Zde bývá umístěno záhlaví sestavy, datum tisku, firma apod.

Hlava stránky

Hlava stránky (PageHeader) - oddíl se tiskne na začátku každé stránky. Zde bývá např. číslo stránky, záhlaví tabulek s nadpisy sloupců apod.

Hlavní data

Hlavní data (MasterData) - oddíl se opakuje pro každý záznam dat. Existuje-li relačně podřízená datová tabulka, může být zařazen podřízený oddíl Detail, Subdetail atd. až do šesti úrovní vnoření. Do těla sestavy se umísťují položky sestavy.

Pata stránky

Pata stránky (PageFooter) se tiskne volitelně na konci každé stránky. Sem je vhodné umístit, zakončení tabulky na stránce, číslo stránky apod.

Konec sestavy

Konec sestavy (ReportSummary) se tiskne pouze jednou pod posledním tělem sestavy. Sem se umísťují součty za celou sestavu, zakončení sestavy apod.

Skupiny

Datové oddíly se dále mohou dělit na skupiny, které zajišťují např. tisk mezisoučtů. Každá skupina má svou hlavu (**GroupHeader**) a patu (**GroupFooter**).

Pododdíly

Potřebujeme-li oddíl dále rozčlenit můžeme použít další podřízené (**Child**) oddíly, nacházející využití např. pro zarovnání objektů proměnné výšky, ukončovací linky a pod.

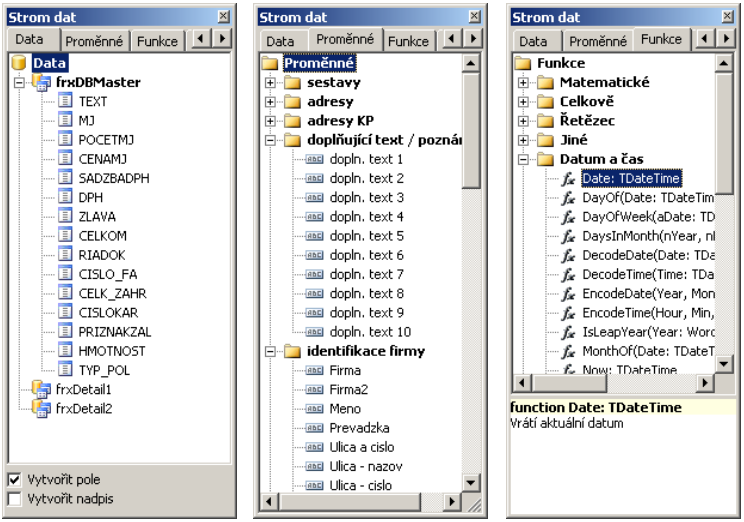
Úpravy oddílů

Nový oddíl vložíte kliknutím na ikonu **Vložit oddíl**, volbou typu oddílu a následným kliknutím na plochu předlohy do místa, kde má být oddíl vložen. Na pracovní ploše editoru jsou oddíly sestavy odděleny tlustou lištou s popisem. Příslušný obsah oddílu je vždy pod lištou (narozdíl od editoru Sinea, kde tomu je naopak). Velikost oddílu se nastavuje posunutím za úchytky jeho rámečku. Kliknutím pravým tlačítkem myši na oddíl, otevřete plovoucí nabídku nastavení parametrů tisku oddílu v různých situacích (např. na první stránce netisknout hlavu, na poslední stránce netisknout patu apod.).

Datové objekty

Datové objekty dosazujeme do předlohy z okna **Strom dat**, kde na příslušných záložkách nalezneme všechna data, která sestavě dodává program a systém. Do předlohy je dosadíme postupem „Drag and Drop“ - vytažením myší a upuštěním na pracovní plochu sestavy.

Data

Data jsou sloupce datových tabulek. Jejich umístění je ponejvíce v oddílu MasterData.

Proměnné Na záložce **Proměnné** jsou údaje, které sestavě připravuje program (v generátoru Sinea se nazývaly parametry) a údaje, které dodává generátor (datum a čas tisku, číslo a počet stran, ...).

Funkce Funkce (knihovní funkce) je možné dosadit přímo (např. agregační funkce pro sumarizaci apod.) nebo využít ve výrazech.

Třídy Třídy představují výchozí podobu objektů.

Grafické objekty

Pro vkládání ostatních grafických objektů slouží svislá nástrojová lišta.

Objekt **Text**. Tento objekt má nejširší využití jak bude zřejmé z příkladů. Vloženému objektu systém přidělí výchozí jméno **Memo** s pořadovým číslem. Jméno můžete změnit v Inspektoru objektů na řádku Name. (Pomocí jmen se lze na objekty odkazovat ve skriptech.)

Objekt **Obrázek**. Po vložení se zobrazí okno náhledu obrázek s obslužnými ikonami. Obrázek lze vložit ze schránky nebo otevřením souboru. Podporovány jsou formáty: BMP, JPG, ICO, WMF a EMF.

Objekt **Podsestava**. Nalezne využití v komplikovaných sestavách, které už nelze řešit pomocí skupin. Má omezení pokud jde o použití oddílů. V předlohách výstupních sestav MRP Vizuálního systému zatím nemá využití. Laskavého zájemce odkážeme na původní dokumentaci.

Objekt **Systémový text**. Slouží ke vkládání systémových a agregovaných proměnných. Po vložení otevře dialog pro snadnou definici obsahu.

Objekt **Čárový kód**. Využití je zřejmé. Po vložení můžete definovat typ kódu (v MRP Vizuálním systému používáme EAN13), velikost, úhel tisku, doplnění kontrolního součtu apod.

Objekt **Kresba**. Představuje možnost doplnit sestavu o čáry, rámečky a další grafické prvky. Obdobně jako v editoru Sinea, ale navíc bez omezení tloušťky čar, lze využít „orámování objektů“.

Úprava objektů

K práci s editorem předloh výstupních sestav se ponejvíce využívá myši. Kliknutím na objekt na pracovní ploše editoru se tento objekt aktivuje a lze jím pohybovat. Tažením za rohové nebo stranové úchytky lze měnit velikost (plochy pro tisk objektu). Další nástroje pro změny atributů (jako umístění, rozměry, písmo, barva, pořadí, zarovnání, orámování, …) naleznete na nástrojové liště, inspektoru objektů nebo v plovoucí nabídce po kliknutí na objekt pravým tlačítkem myši.

Po dvojitém kliknutí levým tlačítkem myši se otevře editační okno obsahu objektu (obdobně jako při vkládání objektů). Tato okna nebo dialogy jsou různá podle typu objektu. Pro textové objekty (jako jsou texty, data, funkce) je to tzv. *Memo editor*. V případě ostatních objektů se otevře dialog vložení obrázku, čárového kódu, atd. (viz výše).

Pokud si v nabídce Zobrazit povolíte **Vodítka**, usnadní Vám usazování objektů vzhledem k okolí. Při pohybu objektem se vodítka zobrazí v okamžiku, kdy objekt právě lícuje s jiným objektem.

Hromadná úprava objektů

Některé operace s objekty lze provádět hromadně. K tomu účelu můžete objekty seskupit tak, že je postupně označíte kliknutím při současně stlačené klávese **Shift**, nebo orámujete myší jak je zvykem v grafických editorech. Užitečnou pomůckou pro hromadnou úpravu je **Sada zarovnání**. Tato lišta obsahuje nástroje pro zarovnání svislé, vodorovné, na stejnou délku, pravidelné rozmístění a pod.

Kopírování formátu

Užitečný nástroj, který ušetří práci s formátováním objektů. Použití: Vyberte výchozí objekt, jehož formát chcete kopírovat a dále klikněte na ikonu Kopírování formátu. Následně každý objekt, na který nyní kliknete bude zformátován stejně jako výchozí.

Smazání objektu

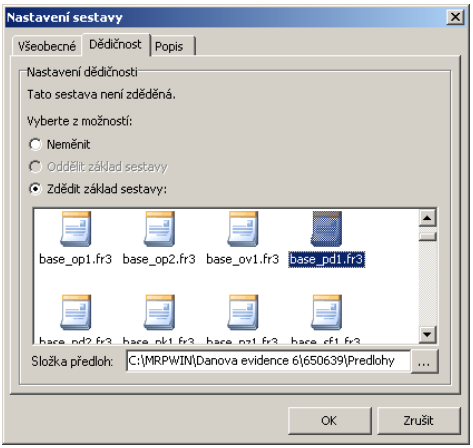
Každý objekt nebo skupinu objektů můžete smazat klávesou **Delete**.

Dědičnost

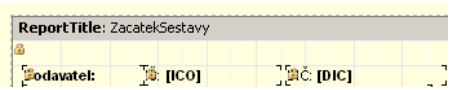
Dědičnost je vlastnost, která usnadňuje přípravu většího počtu podobných předloh. Postup spočívá ve vytvoření základní, tzv. bázové předlohy, která bude obsahovat objekty společné všem zamýšleným předlohám. Ostatní předlohy pak tyto základní vlastnosti zdědí. Pozdější změny v bázové předloze se také projeví u jejích potomků.

Nastavení dědičnosti

Předpokládejme, že máme již vytvořenu a uloženu bázovou předlohu. Ostatně jako bázovou můžeme použít kteroukoli existující předlohu. Dědičnost objektů bázové předlohy nastavíme volbou Sestava / Nastavení z hlavní nabídky. Otevře se okno Nastavení sestavy, v němž přepneme na záložku Dědičnost, zvolíme Zdědit základ sestavy a označíme výchozí (bázovou) předlohu (viz obr.).

Předlohu, která má svého předka (vznikla zděděním) poznáme podle symbolu zámečku u zděděných objektů (viz obr.).

Zrušení dědičnosti

Zděděné objekty lze pouze přemísťovat a formátovat a měnit jejich obsah (pokud nejsou datové). Nelze je mazat. Naproti tomu všechny úpravy bázové předlohy se projeví i u všech jejích potomků. To může znamenat výhodu i komplikaci. Doporučujeme proto před zahájením úprav předlohy *zrušit dědičnost*, tj. použít volbu **Oddělit základ sestavy** v okně Nastavení dědičnosti (viz též obr. na předchozí straně).

Příklady

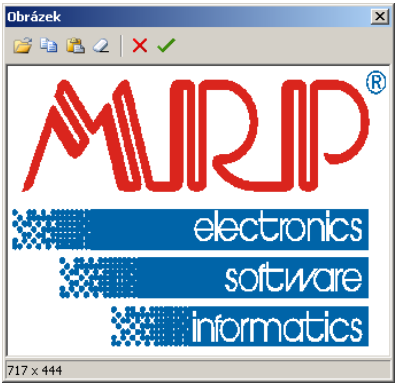
Jak již bylo uvedeno, lze editovat pouze kopie předloh tiskových sestav. Po vyhledání vhodné výchozí předlohy tedy aplikujte volbu **Zkopírovat** a tím si zpřístupníte volbu **Editovat**, kterou otevřete editor předloh.

Vložení obrázku (loga)

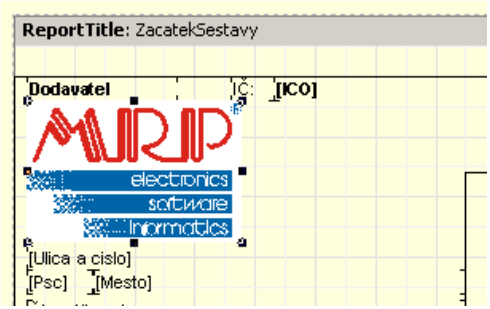
Máme požadavek vložit logo firmy do prostoru adresy dodavatele (v objednávce, faktuře, dodacím listu, ...). Do sestavy lze vložit obrázek (např. logo firmy) typu BMP, JPG, ICO, WMF nebo EMF.

Příklad vložení loga firmy:

1. Připravte si logo firmy v některém z podporovaných grafických formátů (BMP, JPG, ICO, WMF, EMF).
2. Spusťte editaci kopie předlohy tiskové sestavy a pro vkládaný údaj vytvořte prostor (odsunutím prvků, případně jejich smazáním).
3. Vložte **Objekt obrázku** (klikněte na ikonu Obrázek a následně klikněte na plochu sestavy, kde zhruba chcete obrázek mít). Zobrazí se okno **Obrázek**. Klikněte na ikonu **Načíst** a nalistujte Váš soubor s logem.

4. Kliknutím na ikonu **OK** se obrázek objeví v objektu. Upravte jeho umístění a rozměry, po kliknutí na objekt pravým tlačítkem myši se zobrazí nabídka kde můžete zvolit přizpůsobování velikosti (strečink), dodržení poměru stran a pod. Můžete mu doplnit orámování, stín atd., podle přání.

Stejným postupem můžeme vložit nascanované razítko, podpis nebo jiné obrázky.

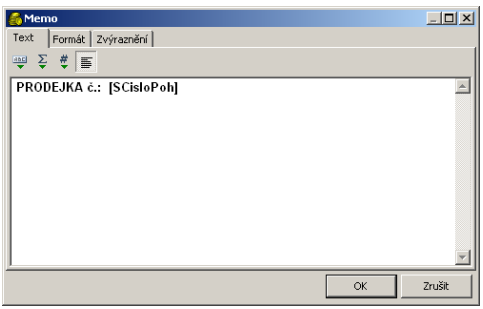
Změna obsahu textového objektu

Textový objekt je mezi tištěnými objekty zastoupen nejčastěji a má nejširší škálu využití. Dá se říci, že textovým objektem se tisknou všechny nadpisy, texty, čísla a většinou i čáry a orámování.

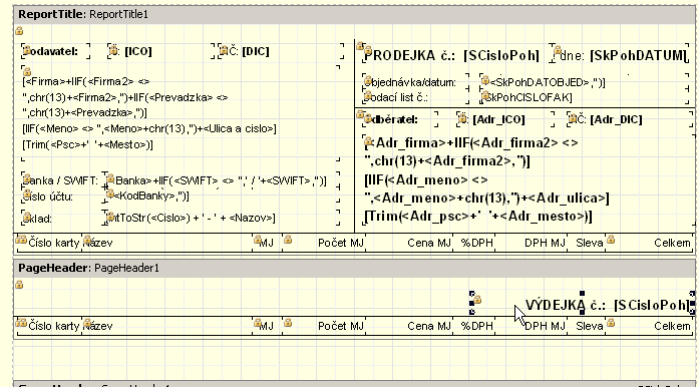
Příklad změny obsahu textu

Máme požadavek na změnu nadpisu VÝDEJKA na PRODEJKA v předloze tiskové sestavy 001 Výdejka.

1. Vytvořte kopii vybrané předlohy (v našem příkladu předlohy 001 Výdejka). Kopie předlohy bude mít jméno A01 Výdejka a bude vybraná, takže hned můžete kliknout na tlačítko **Editovat**.
2. Nyní otevřel editor předloh a v tomto konkrétním příkladu se nadpis VÝDEJKA nachází na dvou místech. V oddílu ReportTitle (začátek sestavy - tiskne se na první stránku) a v oddílu PageHeader (hlava stránky - tiskne se na ostatní stránky). Změnit je nutné oba texty.
3. Dvojklikněte na první z nadpisů. Otevře se okno Memo, kde text přepíšete (viz obr.).

Na dalším obrázku je zachycen stav po změně prvního nadpisu a šipka ukazuje druhý objekt, který je ještě třeba změnit.

4. Upravenou předlohu vyzkoušejte a uložte (viz příslušná tlačítka na nástrojové liště).

Formátování čísel

U numerických dat jako jsou číslo, datum, čas a u logických hodnot lze tištěnou podobu upravit formátováním. FastReport nabízí několik postupů jak výstupy formátovat. Ukážeme si ty nejčastěji užívané.

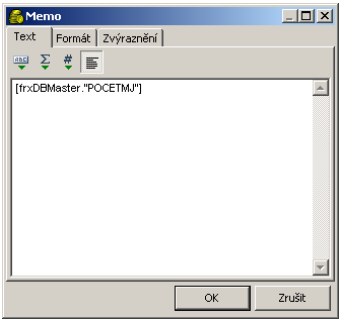
Příklad změny formátu čísla

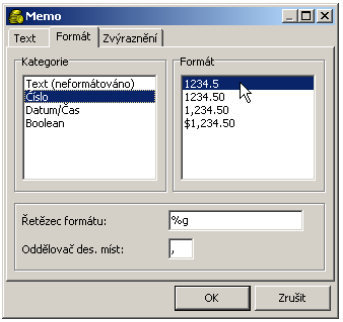
Požadavkem bude **tisk počtu měrných jednotek ve výdejce jako celé číslo** (neformátovaná podoba údaje POCETMJ je shodná s jeho dimenzí v databázi, tedy tiskne se vždy na tři desetinná místa).

Způsob 1 (nastavení formátování)

Postup:

1. Spusťte editaci kopie předlohy tiskové sestavy (viz předchozí příklady).
2. V oddílu **MasterData** (Hlavní data) klikněte pravým tlačítkem na objekt datového pole **frxDBMasterPOCETMJ** a v nabídce zvolte **Upravit**. Otevře se dialog Memo (viz obr. vlevo). Přepněte na záložku **Formát** (viz obr. vpravo).

3. V boxu **Kategorie** vyberte **Číslo**. V boxu **Formát** naleznete několik nejobvyklejších formátů čísel.
4. Vyberte formát na prvním řádku, který zajistí tisk celých čísel jako celá a desetinných jako desetinná (viz obr. na předchozí stránce).

   Výsledek ukazuje výřez z ukázky na obr. níže (sloupec Počet MJ).

Příklad vložení formátování

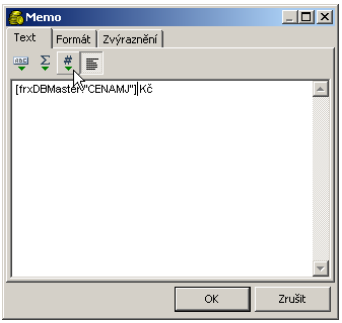
Další příklad ukazuje postup, kterým dosáhneme téhož jako v předchozím příkladu, ale je navíc vhodný pro komplikovanější případy, kdy je součástí jednoho textového objektu kromě odkazu na data (jednoho nebo více) i prostý text (např. k ceně je připojena zkratka měny).

Způsob 2 (vložení formátování)

Postup:

1. Postupem podle bodu 2 z předchozího příkladu otevřete objekt datového pole **frxDBMasterCENAMJ** v oddílu **MasterData**. Tentokrát ale nepřepínejte na záložku Formát, nýbrž umístěte kurzor za odkaz na data (který je uzavřen v hranatých závorkách) a klikneme na ikonu **Vložit formátování** (viz obr níže vlevo).
2. Otevře se již známé okno pro výběr formátu. Zvolte třetí shora (dvě desetinná místa a oddělení skupin číslic). Po kliknutí na OK se formátovací předpis vloží do datového odkazu (viz obr. vpravo).

Odsouhlaste změny a vyzkoušejte předlohu. Výsledek ukazuje výřez z náhledu na výstup (sloupec Cena MJ):

Název	MJ	Počet MJ	Cena MJ
Zboží 1	ks	5	200,00 Kč
Zboží 2	kg	3	123,00 Kč
Zboží 3	l	2	1 569,00 Kč
Doprava		1	70,00 Kč

Další možnosti formátování výstupů

Kromě obvyklého statického způsobu zvýraznění textu jako je tučné písmo, kurzíva, orámování, obarvení, umožňuje FastReport dynamické zvýraznění, tj. nastavení barvy pozadí a písma podmíněné výsledkem vyhodnocení výrazu. Protože podrobnější popis by byl již mimo rozsah této příručky, odkážeme případné zájemce na nápovědu k FastReportu nebo na původní dokumentaci (viz odkazy v nápovědě).

Použití funkcí

Funkce slouží k nejrůznějšímu dodatečnému zpracování dat, dodávaných programem sestavě. Na příkladu si zde ukážeme použití funkce SUM, která vytvoří součet počtů měrných jednotek.

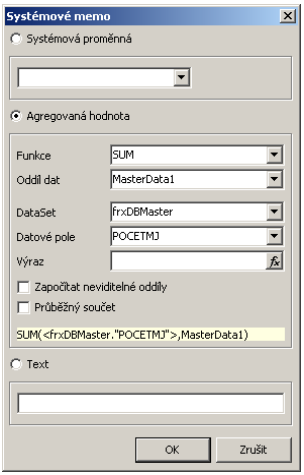
Příklad vložení funkce

Požadavek je do námi upravované sestavy výdejky vložit údaj o celkovém počtu vytištěných měrných jednotek.

Postup:

1. Na liště objektů klikněte na ikonu **Systémový text** a následně klikněte do oddílu kde součet chcete mít (tedy do ReportSummary nebo GroupFooter nebo k ostatním součtům podle kontextu). Objekt se dosadí a ihned otevře dialog pro definici funkce.
2. Sumarizační funkce SUM patří do kategorie tzv. agregačních funkcí. Zaklikněte proto **Agregovaná hodnota** a v boxu nabídek vyberte příslušné volby (viz obr.).

3. Po kliknutí na OK se funkce dosadí do objektu. Nyní můžete použít postup z předchozích příkladů a dodat formátování, zvýraznění apod.

Vložení textu

V předchozích příkladech jsme si ukázali jak vložit obrázek a funkci, a nakonec ponecháváme nejjednodušší úkon, a to vložení textového objektu. Je to zároveň úkon nejčastější, neboť pozornému uživateli jistě neuniklo, že převážná většina objektů předlohy jsou objekty textové. Liší se pouze svým obsahem.

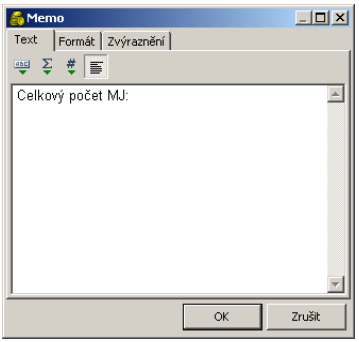
Příklad vložení textu

Požadavek je doplnit k funkci z předchozího příkladu příslušný popis.

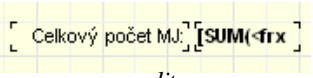
Postup:

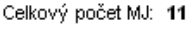
1. Na liště objektů klikněte na ikonu **Text** a následně klikněte na pracovní plochu do oddílu kde text chcete mít (tedy před objekt funkce z předchozího příkladu). Textový objekt se dosadí a ihned se otevře nám již z předchozích příkladů známý dialog Memo.
2. Napište požadovaný text (viz obr.).

3. Po odsouhlasení se text zobrazí v objektu a můžete upravit jeho polohu, velikost, písmo, zarovnání, atd.

v editoru

v náhledu

Jak již bylo několikrát zmíněno, je objekt Text tím nejobecnějším objektem FastReportu. Pomocí nástrojové lišty dialogu Memo můžeme do něj namísto textu vkládat odkazy na data a proměnné, výpočetní výrazy, funkce. Ostatně dříve zmiňované vkládání datových objektů, funkcí nebo proměnných přetažením ze stromu dat ve své podstatě vloží pouze objekt Text s příslušným obsahem.

Dále kupř.: Textové objekty mohou být víceřádkové s dynamicky se měnící výškou nebo barvou s respektováním návaznosti na okolní objekty. Text může být dále formátován i pomocí HTML značek, což skýtá nové možnosti pro poznámky a doplňující texty dokladů.

Závěrem:

Rozsah této publikace nedovoluje popis a příklady využití dalších možností editoru FastReport. Jejich objevení ponecháváme tvůrčí invenci zájemce. Generátor je řízený událostmi, což poskytuje nepřebernou škálu možností pokročilým uživatelům znalým programování skriptů. Pro získání dalších informací odkazujeme pokročilé uživatele na nápovědu (je součástí programu) a na původní dokumentaci, kterou lze získat stažením z internetu (odkaz je v nápovědě).

Editor výstupních sestav Sinea

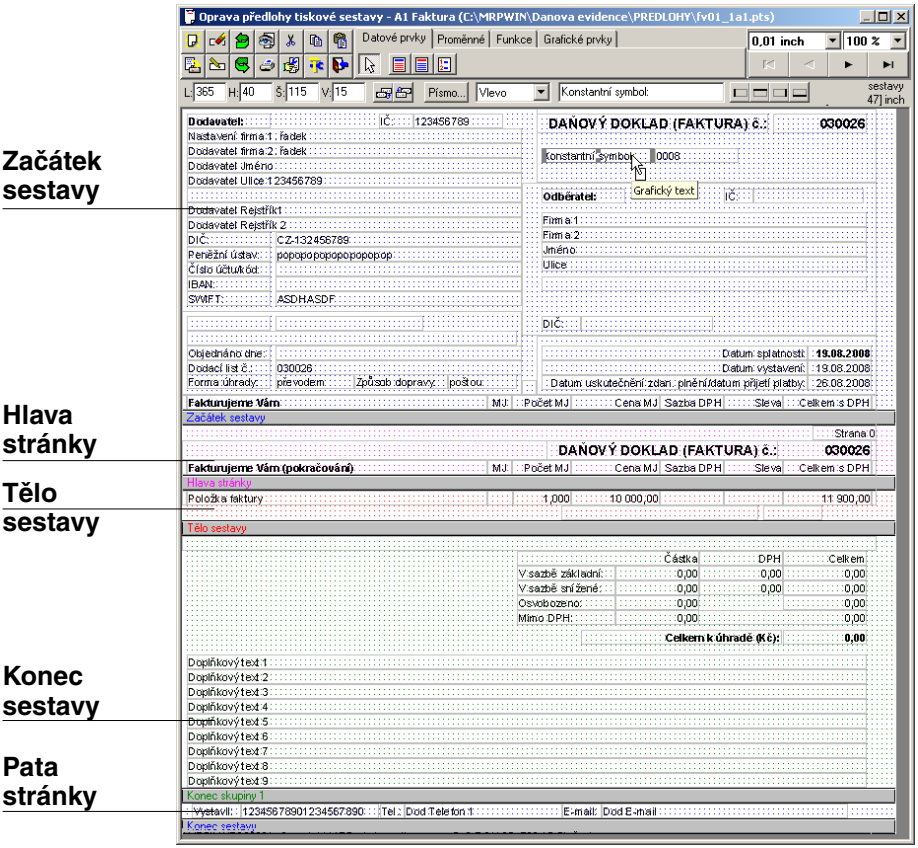

Editor Sinea byl dřívějším editorem předloh tiskových sestav MRP Vizuálního účetního systému. Přestože byl nahrazen editorem FastReport (popsaným v předchozí kapitole) součástí systému zůstal a původní i uživatelské předlohy připravované pro něj lze dále využívat.

Pracovní plocha editoru (viz obr.) obsahuje *oddíly sestavy* a *prvky sestavy*. Při horním okraji je nástrojová lišta. Význam všech obslužných tlačítek a prvků se zobrazí v bublině při najetí myší. Více podrobností pak naleznete v nápovědě.

Oddíly

Každá sestava má tyto základní oddíly, které mohou či nemusejí být využity.

Začátek sestavy se tiskne pouze jednou na začátku sestavy. Zde bývá umístěn titul sestavy, datum tisku apod.

Hlava stránky se tiskne na začátku každé stránky. Zde bývá např. číslo stránky, záhlaví tabulek s nadpisy sloupců apod.

Tělo sestavy se opakuje pro každý záznam. Do těla sestavy se umísťují položky sestavy. Tělo sestavy se dále může dělit na skupiny, které u některých sestav zajišťují tisk mezisoučtů.

Pata stránky se tiskne volitelně na konci každé stránky. Sem je vhodné umístit, zakončení tabulky na stránce, číslo stránky apod.

Konec sestavy se tiskne pouze jednou pod posledním tělem sestavy. Sem se umísťují součty za celou sestavu, zakončení sestavy apod.

Na pracovní ploše editoru jsou oddíly sestavy odděleny tlustou lištou s popisem. Příslušný oddíl je vždy nad lištou. Přetažením lišty myší se dá měnit výška oddílu. Kliknete-li dvakrát na oddělovací lištu, otevře se dialog, kde výšku všech oddílů můžete upřesnit, případně tisk jednotlivých oddílů pro různé situace potlačit (např. na první stránce netisknout hlavu, na poslední stránce netisknout patu apod.).

Prvky sestavy

Údaje, které sestava tiskne se nazývají prvky. Jsou čtyři typy prvků, jejichž volby naleznete na stejnojmenných záložkách nástrojové lišty:

Datové prvky

Prvek databáze

Prvky databáze představují položky datových tabulek. K dispozici jsou pouze položky datové tabulky, kterou sestavě přidělil konkrétní modul programu.

Popis prvku databáze

Popisy prvků databáze jsou popisy výše zmíněných datových položek. Opět jsou dodány programem. Používají se obvykle jako nadpisy sloupců sestavy. V předlohách tiskových sestav dodávaných s programem nejsou tyto údaje využívány.

Parametry sestavy

Parametry sestavy jsou opět data dodávaná sestavě programem. Využívají se pro doplnění sestavy o údaje, které nejsou v položkách. Jedná se zpravidla o údaje o firmě a pod. Parametry jsou číslovány a pro přehled, co který parametr obsahuje za údaj, slouží sestava **99 Přehled parametrů**.

Proměnné

Proměnné dodává generátor tiskových sestav.

Datum tisku
Čas tisku

Datum tisku se využívá v některých sestavách. Je to vždy aktuální datum podle interních hodin počítače. Podobně jako datum tisku lze využít **Čas tisku**. Do této proměnné se rovněž dosadí aktuální čas podle interních hodin počítače.

Číslo řádku
Číslo strany
Počet stran

Pořadovým číslem řádku se rozumí pořadové číslo těla sestavy. Tento údaj nesouvisí s čísly řádků nebo zápisů v tabulkách. Použití dalších proměnných *Pořadové číslo strany* a *Celkový počet stran* je zřejmé.

Při členění sestavy na skupiny pak ještě přistupují proměnné **Číslo řádku ve skupině** a **Pořadové číslo skupiny**. Skupiny jsou vhodné

zejména pro tisk mezisoučtů. Využívá se při tom tzv. skupinové proměnné, kterou musí program za tím účelem sestavě dodávat. Při změně její hodnoty během tisku sestavy se ukončí jedna a založí druhá skupina.

Funkce

Funkce umožňují provádět v sestavě další výpočty. Lze jich využít k sumarizacím, k formátování čísel a textů, k podmíněnému tisku a pod. Nemají argumenty u funkcí obvyklé, ale mohou zpracovávat údaje z datových prvků a výsledky dříve definovaných funkcí. Funkce se vyčíslí svým použitím jako prvku v předloze nebo ve výpočetním výrazu jiné funkce.

Upozornění: Definování a úpravu uživatelských funkcí lze doporučit pouze programátorovi nebo znalému uživateli.

Podrobněji bude o funkcích pojednáno v příkladech níže.

Grafické prvky

Grafické prvky (text, úsečka, obdélník, zaoblený obdélník, elipsa, obrázek, čárový kód, kreslicí plocha) se používají k dotvoření vzhledu sestavy. Někdy jako rámeček nebo podtržení postačí doplnění orámování k výše uvedenému prvku.

Úprava prvku

K práci s editorem předloh výstupních sestav se ponejvíce využívá myši. Kliknutím na prvek na pracovní ploše editoru se tento prvek aktivuje a lze jím pohybovat v rámci příslušného oddílu sestavy. Tažením za rohové nebo stranové úchytky lze měnit velikost prvku. Další nástroje pro změny atributů prvku (jako umístění, rozměry, písmo, barva, pořadí, zarovnání, orámování, …) naleznete na nástrojové liště nebo pokud na prvek dvakrát kliknete levým tlačítkem myši.

Hromadná úprava prvků

Některé operace s prvky lze provádět hromadně s prvky, které označíte kliknutím při současně stlačené klávese **Ctrl**, nebo orámujete myší jak je zvykem v grafických programech.

Smazání prvku

Každý prvek nebo skupinu prvků můžete smazat klávesou **Delete**.

Detaily

Prvek **Detail** představuje „sestavu v sestavě“. Využívá se k tisku relačně provázaných dat z dalších tabulek, např. položek faktury náležících k hlavičce faktury. Detail je sestavě přidělen programově. V pracovní ploše editoru je vyznačen křížovou šrafurou. Dvojím kliknutím levým tlačítkem myši detail otevřete k editaci v dalším okně editoru předloh.

Příklady

Jak již bylo uvedeno, lze editovat pouze kopie předloh tiskových sestav, tedy po vyhledání vhodné předlohy aplikujte volbu **Zkopírovat** a tím si zpřístupníte volbu **Editovat**.

Příklad vložení parametru

Nejčastějším požadavkem je vložení parametru, který program sestavě poskytuje, ale sestava jej z prostorových důvodů neobsahuje. Příkladem může být požadavek, aby druhý řádek z názvu firmy se objevil v adrese dodavatele v sestavě vydané objednávky.

Postup:

1. Nejprve nahlédnutím do sestavy **99 Vydaná objednávka (popis parametrů)** zjistěte číslo parametru (v tomto příkladě je to 4).
2. Spusťte editaci kopie faktury (návod viz kapitola Výstupy) a pro vkládaný údaj vytvořte požadovaný prostor (odsunutím prvků).
3. V nástrojové liště zvolte na záložce **Datové prvky** ikonu **Parametr sestavy**. Nalistujte a označte požadovaný parametr.
4. Kliknutím do požadovaného místa sestavy umístíte zvolený parametr. Pokud je plocha části sestavy zcela zaplněna, klikněte na libovolné volné místo mimo plochu a posunutím prvek umístěte.
5. Upravte rozměry, písmo a ostatní atributy prvku.
6. Upravenou předlohu vyzkoušejte a uložte (viz příslušná tlačítka na nástrojové liště).

Příklad vložení obrázku (loga)

Do sestavy lze vložit obrázek (např. logo firmy) typu BMP, WMF nebo EMF. Obrázek je zapotřebí si předem nakopírovat do složky **Predlohy**, v cestě instalace programu.

Postup vložení obrázku:

1. Spusťte editaci kopie předlohy tiskové sestavy a pro vkládaný údaj vytvořte prostor (odsunutím prvků, případně jejich smazáním).
2. Na záložce **Grafické prvky** zvolte **Obrázek**.
3. Kliknutím do požadovaného místa na ploše sestavy umístěte prvek. Pokud je plocha části sestavy zcela zaplněna, klikněte na libovolné volné místo a posunutím prvek umístěte kam je třeba.
4. Na nástrojové liště se objevil rozbalovací seznam obsahující soubory s dostupnými obrázky. Vyberte požadovaný soubor.
5. Zaškrtnutím volby **Podle okna** případně **Zachovat poměr stran** nastavte strečink. Upravte rozměry.

Příklad definice a vložení funkce

Zde si na příkladu ukážeme jak využít uživatelské funkce ke změně formátu tisku čísla. Požadavkem bude tisk počtu měrných jednotek ve faktuře jako celé číslo (které se jinak tiskne na tři desetinná místa).

Čísla se tisknou v podobě, v jaké je sestavě dodá program. Změnit formátování lze pomocí funkce, v jejímž výpočetním výrazu bude použito číslo dodané programem a výstupem bude číslo v požadovaném formátu.

Postup:

1. Spusťte editaci kopie předlohy tiskové sestavy faktury.
2. Z těla sestavy vymažte položku **POCETMJ**.
3. V nástrojové liště Editoru předloh tiskových sestav klikněte na záložku **Funkce** a na tlačítko **Přidat uživatelskou funkci**.

   V dialogu **Nastavení parametrů funkce** zadejte popis funkce (např.: **Pocet MJ jako cele cislo** - viz obr.).

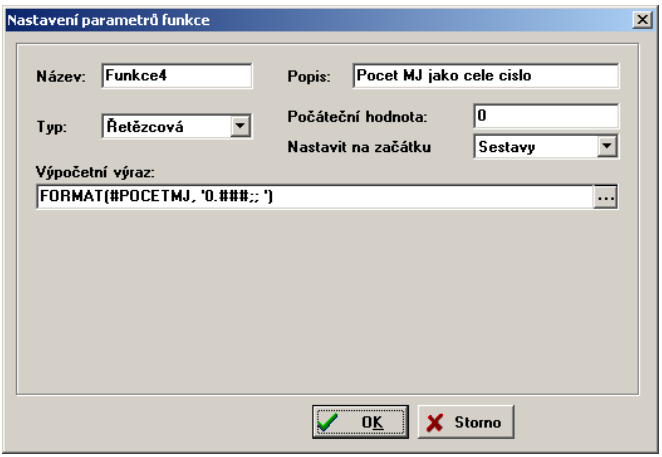
   Pro přeformátování počtu MJ se jako jedna z možností jeví standardní řetězcová funkce FORMAT, která má dva argumenty, formátované číslo (tedy položku POCETMJ) a masku (literál obsahující masku pro kladné hodnoty, záporné hodnoty a nulu, vše odděleno středníky).

   Výpočetní výraz pak bude mít tvar:

   ```
   FORMAT(#POCETMJ, '0.###;; ')
   ```

   (Detailní informace o standardní funkci FORMAT naleznete v nápovědě k editoru předloh (je součástí programu). Zde použitá maska určuje, že celá čísla se vytisknou bez des. míst, zatímco desetinná čísla zůstanou zachována. Záporná čísla se vytisknou stejně jako kladná a místo nuly se vytiskne mezera.)

   Typ funkce je třeba zvolit **Řetězcová**.

4. Hotovou funkci uložte kliknutím na **Konec**. Funkce se objeví v rozbalovacím seznamu nástrojové lišty. Nalistujte ji a vložte do předlohy na místo položky POCETMJ, kterou předtím vymažete.
6. Zbývá jen pomocí příslušných nástrojů z nástrojové lišty upravit velikost písma a zarovnání, případně orámování.

7. Nakonec náhledem ověříte, zda funkce správně pracuje. Chybně zadanou funkci generátor sestav ignoruje a namísto výsledku tiskne nulu nebo prázdný řetězec.

Volitelné sestavy

Program umožňuje ve spolupráci s editorem Sinea i tvorbu vlastních výstupních sestav. Upozorňujeme, že se jedná o problematiku složitější a k úspěšnému zvládnutí předpokládáme již zažité postupy úprav předloh sestav předdefinovaných, jak jsou popsány v předchozí kapitole. Dále předpokládáme základní znalosti tvorby výrazů algebraických a logických. Tyto znalosti ovšem (pokud ne z dřívějška) má dnes již každý aktivní uživatel internetu.

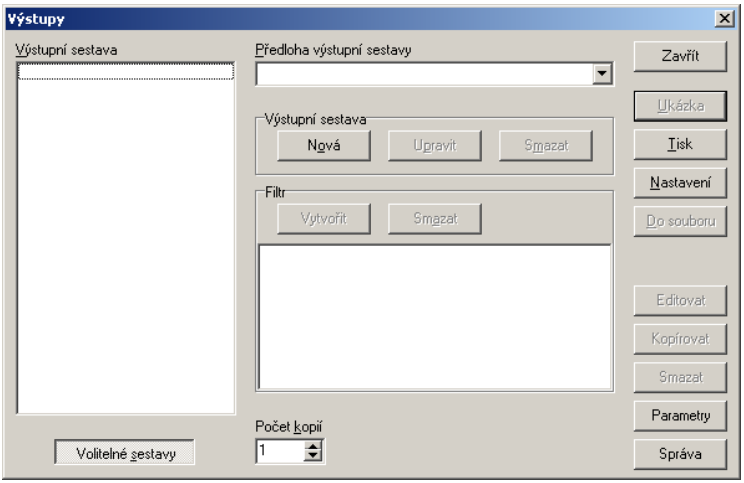
Postup nejlépe pochopíme na konkrétním příkladu, kterým nyní projdeme krok z krokem.

Příklad:

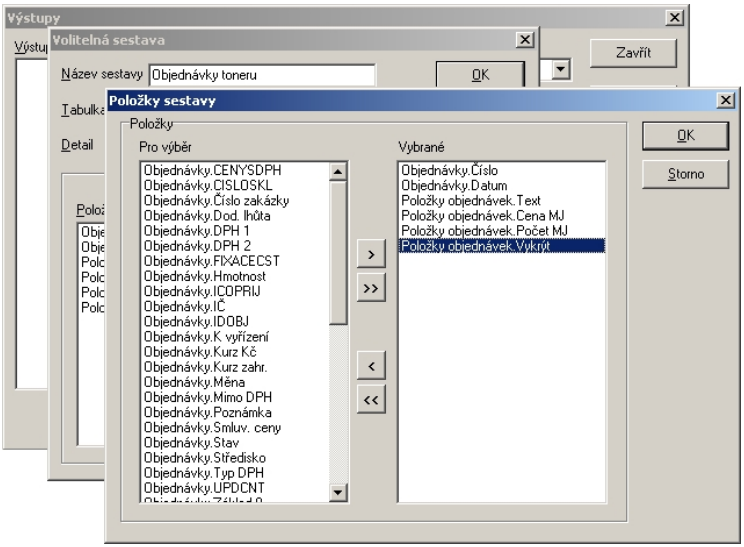
Máme tento požadavek:

Z vydaných objednávek vypsat všechny, kterými bylo objednáno určité zboží, např. „toner“.

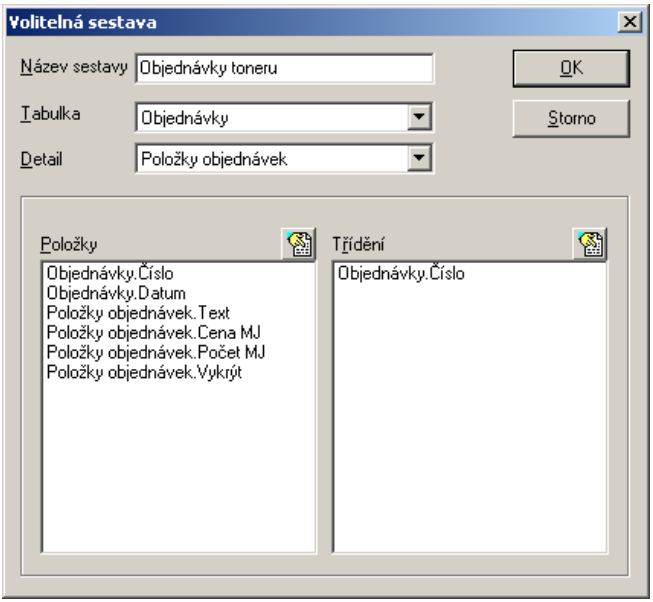
1. Tvorbu vlastní sestavy zahájíme kliknutím na tlačítko **Volitelné sestavy** v dialogu **Výstupy**. Z dialogu zmizí všechny předdefinované sestavy a vytvoří se místo pro Vaše nové sestavy a jejich předlohy.

2. Volbou **Nová** založíte sestavu. Vyplníte **Název sestavy**, z rozbalovacího seznamu **Tabulka** vyberete hlavní datovou tabulku. Pokud má hlavní tabulky nějaké relačně podřízené tabulky, můžete požadovanou vybrat z rozbalovacího seznamu **Detail**. Kliknutím na ikonu seznamu **Položky** program nabídne položky zvolených tabulek, ze kterých vyberete ty, které si přejete mít v sestavě (viz obr. dále).

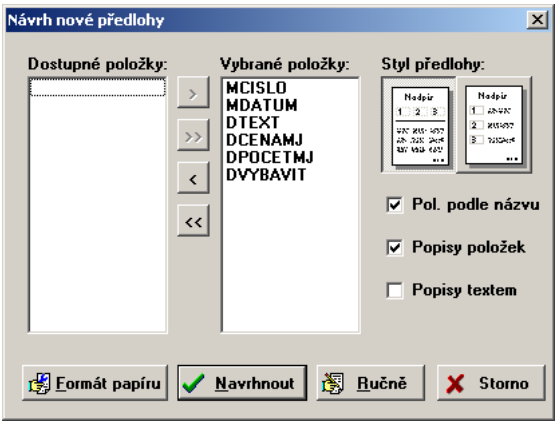
3. Stejným způsobem ve vedlejším seznamu **Třídění** vyberete položku (nebo položky), podle které si přejete, aby byla výsledná sestava seřazena. Výsledek můžete vidět na obr. níže.

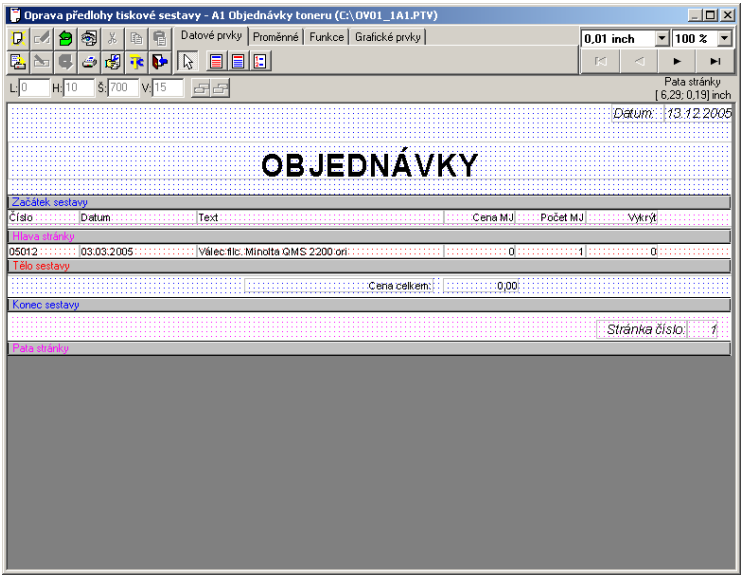
Kliknutím na **OK** se vrátíte do dialogu **Výstupy** a můžete navrhnout předlohu. Klikněte na **Editovat**, otevře se okno **Návrh nové předlohy**.

4. Pokud připravujete nekomplikovanou sloupcovou sestavu, je výhodné svěřit programu automatické zpracování prvotního návrhu.

Podobně, jako jste definovali položky do sestavy, tak nyní z dostupných položek vyberete položky, které si přejete tisknout. Nemusí to být nutně všechny nadefinované. Některé jste mohli vybrat proto, aby se podle nich sestava řadila, filtrovala a podobně.

5 . Volbou **Navrhnout** vytvoří program návrh sestavy, který pak již známým způsobem upravíte podle svých představ. Tím je dokončena základní přípravná část volitelné sestavy.

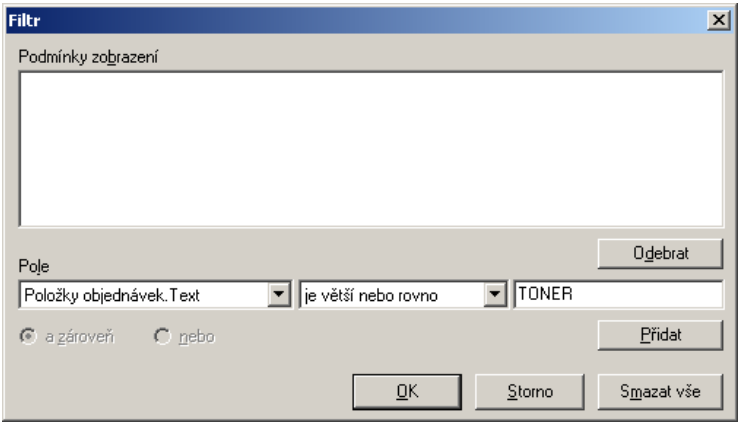

6. Přidat můžete funkci na součet některého sloupce (zde např. CenaMJ). Její tvar je v tomto případě jednoduchý. Výpočetním výrazem je datová položka sloupce a v oddílu **Další zpracování** zvolte **Součet**.

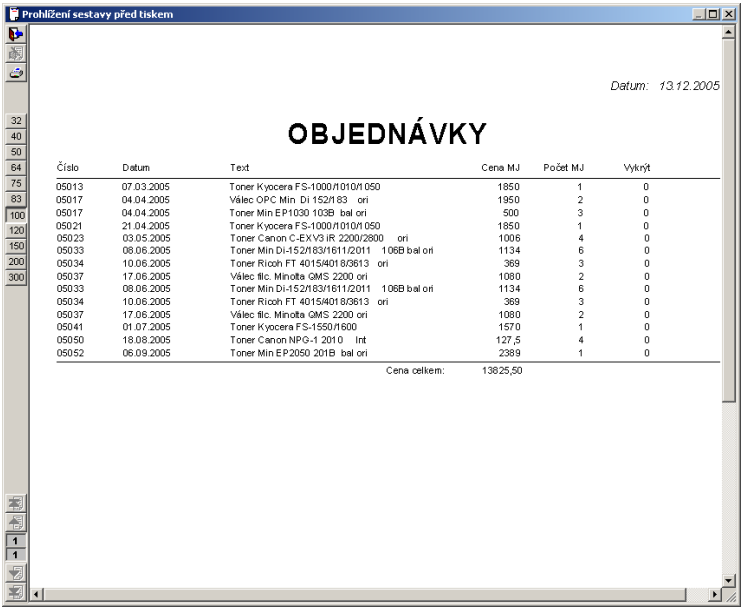
7. Hotovou funkci pak jako prvek umístíte do oddílu *Konec sestavy*.

Máte-li hotovou předlohu tiskové sestavy, můžete nastavit filtr, který do sestavy propustí jenom požadovaná data. Pro sestavení filtru je k dispozici přehledný dialog:

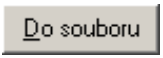

Tím je volitelná sestava hotova a můžete si ji prohlédnout nebo vytisknout. Veškeré zadané údaje a nastavení si program ukládá, můžete se tedy kdykoli k úpravám sestavy vrátit pro doplnění dat, změnu filtru a podobně, resp. kdykoli můžete uživatelskou sestavu jako hotovou použít.

Zde na obr. níže můžete vidět náhled na volitelnou sestavu vytvořenou podle předchozího příkladu:

Problémy s exportem sestav a jejich řešení

Výstup volbou **Do souboru** byl zařazen, protože jej generátory výstupních sestav s jistými omezeními dovolují. Avšak zejména do textových formátů (HTML, TXT, ...) nelze libovolnou sestavu vždy zcela uspokojivě konvertovat. Může docházet k ořezání textů nebo i ztrátě celých řádků (zejména v TXT), protože výstupní formát neumožňuje např. překrývání textů přes sebe a generátor sestav ve snaze zachovat alespoň přibližné rozestupy polí některé údaje ořeže nebo vynechá.

Tiskové sestavy, tak jak je dodáváme, jsou (až na výjimky) navrženy primárně pro grafický výstup na tiskárnu. Návrh předlohy je kompromisem mezi protichůdnými požadavky, tedy požadavkem na maximum údajů při zachování přehlednosti a požadavkem na dostatečné dimenzování položek. Proto používáme proporcionální písmo, zatímco výstup do TXT formátu pracuje vždy s neproporcionálním písmem. Zohledňování převoditelnosti do jiných formátů by znamenalo omezení grafických úprav a návrat k tiskům z dob řádkových tiskáren.

Je tedy třeba přistupovat k výstupům do souborů výše zmíněných formátů s vědomím jejich možných omezení. Vyzkoušet, zda kombinace konkrétní sestavy a předlohy dává dobré výsledky a pokud ne, přistoupit k úpravě předlohy:

1. Definovat předlohu nikoli v grafickém, ale ve znakové rastru a do jeho mřížky rozmístit prvky sestavy.
2. Použít neproporcionální písma Roman 10 cpi, Roman 12 cpi nebo Roman 17 cpi podle požadované hustoty textu.

Export dat pro další zpracování

Nejedná-li se o pevně definovaný formát (jako EDI FACT/Inhouse, XML, ...), lze využít výstupu do formátu CSV, DBF nebo XLS. Výstupy do těchto formátů jsou dostupné volbou **Do souboru** nebo přímo z náhledu sestavy po volbě **Ukázka**. Požadujete-li export v datovém formátu pro další zpracování MS Excelem, doporučujeme použít předlohu určenou pro FastReport a v ukázce sestavy volbu Export/ Tabulka Excel (OLE) (viz též strana 24).

Pro zasílání výstupů je vhodný formát PDF

Tiskové předlohy pro generátor sestav FastReport umožňují výstup do formátu PDF (Portable Document Format) firmy Adobe, který je vhodný pro sdílení pomocí internetu a k prohlížení i tisku pomocí volně dostupného Acrobat Readeru. Formát PDF tedy doporučujeme používat namísto dříve užívaného formátu RTF nebo HTML, které jsou více závislé na prohlížečích.

Tip: Chcete-li do formátu PDF realizovat i výstup sestav určených pro generátor Sinea, lze s úspěchem využít na internetu volně dostupných programů (např. freeware PDF Creator).

Hotline podpora

Pokud si nebudete vědět rady, zavolejte na naši HOTLINE

Dříve než zvednete telefon a zavoláte na naši HOTLINE, posaďte se ke svému počítači a připravte si prosím odpovědi na následující otázky:

1. Licenční číslo programu a verze?
2. Jméno uživatele?
3. Datum pořízení prvotní licence a datum posledního upgrade?
4. Velikost operační paměti RAM a typ počítače(ů) (procesoru), na kterém(ých) je program provozován?
5. Typ tiskárny(en), na kterých se tisknou výstupy?
6. Operační systém a verze?
7. Pracuje program v síti? Pokud ano, o jakou síť se jedná a kolik má stanic, jakými chipsety jsou osazeny síťové karty.
8. Kdo instaloval program?
9. Popis problému (chybového hlášení), ve kterém kroku se objevily potíže.

Kde hledat další informace?

Jelikož programy prodělávají za současných legislativních podmínek operativní změny, případný popis nových funkcí, které jsme nestihli zanést do příručky, naleznete v souboru **Dodatky.txt**. Ten si můžete přečíst při prvním spuštění programu nebo později z nápovědy (volba **Pomoc** - **Novinky** z nabídkové lišty).

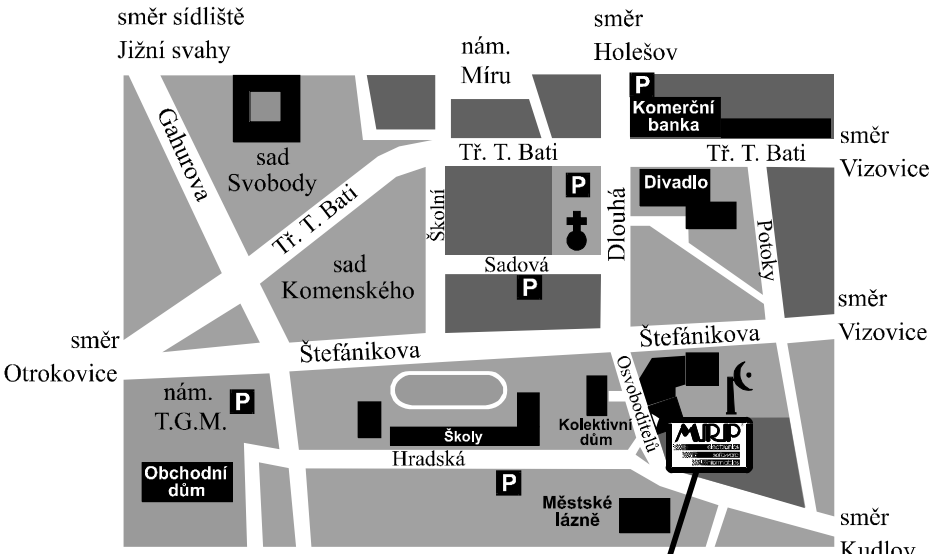
Na internetové stránce **www.mrp.cz** je v sekci **Podpora** volba **Otázky a odpovědi (FAQ)**. Doporučujeme tam nahlédnout. Je možné, že odpovědi na Vaše dotazy tam již naleznete.

Věříme, že se MRP programové vybavení program stane Vašim spolehlivým pomocníkem a rádi přijmeme Vaše podněty k jeho dalšímu vylepšení.

Vývojový tým projektu

MRP - Informatics, spol. s r. o. • Na Stráni 532 • 763 15 Slušovice
(Firma má IČ 46900675 a je vedena u rejstříkového soudu v Brně pod spisovou značkou C.5692)
Hotline pevná síť:
Zlín: **577 212 064, 577 001 258** • *Praha:* **281 925 630** • *Fax:* **577 059 250**
Hotline mobilní sítě:
604 207 845 *(T-Mobile)* • **606 704 704** *(O_2)* • **608 717 000** *(Vodafone)*
Internet:
http://www.mrp.cz • *e-mail:* **info@mrp.cz** • **praha@mrp.cz**
Distribuční a školicí pracoviště:
Osvoboditelů 3315 • 760 01 Zlín
Náchodská 116/697 • 193 00 Praha - Horní Počernice

Víte, kde je nejdůležitější místo ve Zlíně?

MRP® electronics software informatics

Osvoboditelů 3315 Zlín

- odbytové oddělení
- školicí středisko
- MRP - centrum zřizování internetových obchodů pro ČR